

RUSYA SEÇİMLERİNDE SİYASAL İLETİŞİM UYGULAMALARI

2007 DUMA SEÇİMLERİ
2008 BAŞKANLIK SEÇİMLERİ

Fırat BAŞBUĞ
TASAM SİYASAL İLETİŞİM ENSTİTÜSÜ

İÇİNDEKİLER

Giriş

Bölüm I

2007 Genel Seçimleri

Genel Bilgiler

Katılan Partiler

Seçim Propagandaları

Resmi Sonuçlar

Bölgelere, Şehirlere Göre Sonuçlar

Seçimlerin Avrupa ve ABD'deki Yansımaları

Bölüm II

2008 Devlet Başkanlığı Seçimleri

Genel Bilgiler

Katılan Adaylar

Başvurusu Reddedilen Adaylar

Seçim Propagandaları

Resmi Sonuçlar

Bölgelere, Şehirlere Göre Sonuçlar

Seçimlerin Avrupa ve ABD'deki yansımaları

Bölüm III

Genel Değerlendirme ve Sonuç

Giriş

Rusya, 2007'nin sonunda ve 2008'nin başında genel seçim ve devlet başkanlığı seçimi olmak üzere iki ayrı seçim heyecanı yaşamıştır. 450 sandalyelik Duma için 2 Aralık 2007'de yapılan seçimler, 2008 yılındaki Devlet Başkanlığı için de bir ön tespit niteliği taşıyordu. Kimileri için istikrar simgesi kimileri içinse demokrasiden uzaklaşmanın sorumlusu olarak görülen Rusya Devlet Başkanı Putin'in seçimlerdeki tavrı, sonuçları belirleyen en önemli etken olmuştur.

Her iki seçim de, Batılı gözlemciler tarafından demokrasi ve insan hakları açısından standartların altında kalmıştır. Yine de gözlemciler ve Batılı sivil toplum kuruluşları, "demokratik şeffaflıktan uzak" bu seçimlerin, halkın kesin iradesini yansıttığını söylemekten de kaçınmamışlardır.

2007 Duma seçiminde sandıktan tek başına iktidar olarak çıkan Birleşik Rusya Partisi'nin, 2008 Devlet Başkanlığı seçimlerinde desteklediği Medvedev'in de sandıktan Birleşik Rusya'nın zaferine benzeyen bir zaferle çıkması hiç de sürpriz olmamıştır. Bundaki en büyük etken ise, halkı genel seçimde Birleşik Rusya'yı, başkanlık seçiminde de Medvedev'i desteklemeye davet eden Devlet Başkanı Putin'in izlediği seçim politikasıdır.

Putin'in iki seçimde de istediği sonucu alacağı zaten belliyken, muhalefete karşı uygulanan sert yöntemler seçimlerden önce ve sonra en fazla tartışılan olaylardandır. Propaganda yapmamak, devletin yayın kuruluşlarında söz hakkı alamamak gibi şikayetler muhalefetin ısrarla üzerinde durduğu konularken, Putin ve destekçileri "Rusya için istikrar" parolasıyla bir oyu bile kaybetmemeye çalışmışlardır.

Eski Dünya Satranç şampiyonu Kasparov'un seçim öncesi tutuklanması da Batı Dünyası ve Rus muhalifler için çok da sürpriz olmamıştır. Çarlık Döneminden Sovyetler Birliğine geçiş sürecinde de, Sovyetler Birliği'nden Rusya Federasyonu'na geçiş sürecinde de benzer sıkıntılar yaşanmıştır. Sovyetler'in yıkılmasından sonra, seçim heyecanının ilk yıllarında bile meclisi tanklarla kuşatılan bir Rus demokrasisinin, olgunlaşma sürecinde de benzer sıkıntılar yaşaması, Batılı gözlemciler tarafından kaygı verici olarak nitelendirilmektedir.

Bu çalışmada Rusya Federasyonu'ndaki 2007 genel seçimleri ve 2008 yılı devlet başkanlığı seçimleri incelenmiştir. Seçimlerin Rusya, Batı ve Türkiye'deki yansımaları araştırılmış, önümüzdeki süreç yorumlanmaya çalışılmıştır.

BÖLÜM I

GENEL SEÇİMLER 2007

-2 Aralık 2007 Seçimleri Resmi Logosu

Genel Bilgiler

Rusya’da temsil ve yasama organı olan meclis iki kanatlı bir yapıya sahiptir. Federasyon Konseyi(üst meclis) ve Devlet Duması (alt meclis) temsil ve yasama görevlerini yerine getirir. Federasyon Konseyi’nin 178 üyesi bulunur. Bu üyeler 89 idari birimden seçilen kişilerdir. Her idari bölgeden gelen 2 kişi, üst mecliste temsil hakkını elinde bulundurur. Bunlar direk halkın oylarıyla gelmedikleri için özellikle son yıllarda bazı temsil tartışmaları ortaya çıkmıştır. Yapılan son düzenlemelerle, yetkileri sınırlandırılmış, Duma’nın etkisinin artırılması hedeflenmiştir. Putin’e yönelik demokrasiden uzaklaşma suçlamaları ilk defa Federasyon Konseyi’nin bazı yetkilerinden kısıtlamaya gitmesiyle başlamıştır. 2000 yılında birtakım haklarını kaybeden meclis, bölge valilerinin Putin’e karşı aldıkları tavır yüzünden daha da sıkıntılı bir hale gelmiştir. Putin’in Duma’daki ağırlığının artmasına koşut olarak, Federasyon Konseyi’nin muhalif tavrı giderek zayıflamıştır. Özellikle, Duma’nın bazı yasalarını Putin’le hemfikir olarak veto etmesi, konseyde büyük tartışmalara yol açmıştır. Halen yürürlükte olan yasaya göre, Federal Konsey, Rusya’nın idari sistemini oluşturan 21 cumhuriyet (respublik), 47 eyalet (oblast), 8 bölge (kray), 2 federal şehir (Moskova ve St. Petersburg), 6 özerk devletçik (okrug) ve 1 özerk eyalet (6) yöneticileri tarafından seçilen

ikişer senatörden meydana geliyor.¹ Bu senatörlerden biri yasama biri yürütme organından seçilir. Seçilme süreleri, eyaletlerden atanma kararnamelerine bağlıdır. Duma seçimlerinde olduğu gibi 4 yıllık sınır yoktur.

Federal Konsey ve Devlet Duması'nın görev alanları birbirinden farklıdır. Hatta çalışma yerleri de birbirinden farklı yerdedir. Duma'dan basit çoğunlukla geçen yasaların yürürlüğe girebilmesi için Federal Konsey tarafından onaylanmaları gerekir. Buna karşın, Duma, üçte iki çoğunluğu yakaladığı takdirde, Federal Konsey'in vetosunu geri çevirebilme yetkisine sahip olduğu gibi, Anayasa değişimleri de önerebilmektedir. Aynı şekilde, Başkan Putin'in vetosunu üçte iki çoğunlukla reddedebilir; önerdiği başbakan adayını da onaylamayabilir; Hatta, Başkan'ın görevine son verilmesini de talep edebilir.²

Devlet Duma'sı ise 4 yılda bir yapılan seçimlerle belirlenmektedir. Duma'nın tarihi 1905 Devrimine kadar uzanmaktadır. 1905'ten sonra kapatılan Duma için, 1917'ye kadar birkaç kez daha yeniden kurulma girişimlerinde bulunulmuştur. 1917'den sonra ilk Duma seçimleri 1993 yılında yapılmıştır. Rusya anayasasına göre Federal Konsey ve Devlet Duması'nın sorumluluk alanları şöyledir:

Madde 102:

Federal Konsey

1. Federal Konsey şunlardan sorumludur:

- a) RF birimleri arasındaki değişikliklerinin tasdik edilmesi;
- b) RF Başkanının askeri hal ilan eden kararnamesinin tasdiki;
- c) RF Başkanının olağanüstü hal ilan eden kararnamesinin tasdiki;
- d) RF ordusunun sınır ötesi kullanılmasına karar verilmesi;
- e) RF Başkanlık seçimlerinin kararlaştırılması;
- f) RF Başkanının görevinden alınması;
- g) RF Anayasa Mahkemesi, RF Yüksek Mahkemesi, RF Yüksek Tahkim Mahkemesi yargıçlarının göreve atanması;
- h) RF Başsavcısının göreve atanması ve görevden azli;
- i) Sayıştay Başkan Yardımcısı ve Sayıştay üyelerinin yarısının göreve atanması ve görevden azli;

2. Federasyon Konseyi RF Anayasasınca yetki alanına giren konularla ilgili kararnameler çıkarır;

¹ Alatlı, A., (2008) "Rusya'dan Seçim Manzaraları", <http://www.alevalatli.com/menu.asp?sayfa=detay&makale=155&v=RUSYA&kat=28> bilgi alım tarihi: 2 Mayıs 2008

² Age.

3. Federasyon Konseyi kararları RF Anayasasında başka bir biçimde belirtilmemişse oy çokluğu ile kabul edilir. ³

Madde 103:

Devlet Duması şunlardan sorumludur:

- a) RF Başkanının RF Hükümet Başkanını atamasına onay vermek;
 - b) RF Hükümetine güvenoyu vermek;
 - c) Sayıştay Başkanının ve Sayıştay üyelerinin yarısının atanma ve görevden alınması;
 - d) Federal anayasaya göre hareket eden İnsan Hakları Temsilcisinin göreve atanması ve görevden alınması;
 - e) Af ilanı;
 - f) Görevinden alınmak üzere RF Başkanı hakkında suç duyurusunda bulunulmak;
2. Devlet Duması RF Anayasasının kendisini yetkili kıldığı alanlarda kararname çıkarır.
3. Devlet Dumasının kararnameleri RF Anayasasında başka bir biçimde belirtilmemişse oy çokluğu ile kabul edilir. ⁴

Not: Rusya Devlet Duması için alt sınır seçme yaşı 18, seçilme yaşı 21'dir.

2 Aralık 2007 yılında yapılan genel seçim, Rus meclisinin alt kanadını oluşturan Duma için yapıldı. Seçimlere toplam 11 parti katılmıştır. %5'den %7'ye çıkan seçim barajını sadece 4 parti geçme başarısı gösterebilmiştir.

Katılan Partiler

2 Aralık'taki seçimlere sadece 11 parti katılabildi. Rusya'da bir partinin seçimlere katılabilmesi için 200 bin kişinin imzası bulunan bir dilekçeyle başvurması ve yaklaşık 3 milyon YTL'lik bir parayı Seçim Kurulu'na yatırması gereklidir.

13 Eylül 2007'de Rusya Vatanseverleri ve Rusya'nın Yeniden Doğuşu ittifakı yapmıştır. Böylece 14 parti Merkez Seçim Kurulu'na aday listelerini sunmuştur. Ancak Kurul, başvuru listelerinde sahte imzaların fazlalığını öne sürerek, Rusya Ekolojik Partisi: Yeşiller'in seçimlere katılmasına izin vermemiştir. Halk Birliği Partisi de Komünist Parti'yi

³ Konstitutsiya Rossiyskoy Federatsii Ofitsalnoe İzdanie, Administratsiya Prezidenta Rossiyskoy Federatsii, glava 5, statya 102, st:43, Moskva, 1997.

⁴ Konstitutsiya Rossiyskoy Federatsii Ofitsalnoe İzdanie, Administratsiya Prezidenta Rossiyskoy Federatsii, glava 5, statya 103, st:44, Moskva, 1997.

destekleme kararı alınca, seçimlere giren parti sayısı 11 olmuştur. Seçimlere girme yeterliliğine sahip olan 15 partiden 11'inin seçimlere katılması, teorikte Rus demokrasi için olumlu bir gelişme olarak değerlendirilebilir.

Şimdi seçimlere katılan parti profillerine bakarsak:

Rusya Tarım Partisi

1993 yılında kurulan parti, ülkenin en eski partilerinden biridir. Mikhail Lapşin tarafından kurulmuş ve 2004'e kadar onun tarafından yönetilmiştir. Şimdiki liderleri Vladimir Plotnikov'dur. Parti 2008 başkanlık seçiminde Medvedev'i desteklemiştir.

<http://www.agroparty.ru/>

Yurttaş Gücü Partisi

2004 yılında kurulmuştur. Liderleri Mikhail Barşevski'dir. Liberalizmi savunan partinin, Putin'le ilişkileri de iyidir. Devlet Başkanlığı seçimlerinde de Medvedev'i desteklemiştir. Genel seçimde yüzde 7 barajını geçemediği için mecliste yer almamıştır. (ayrıntılı bilgi için bkz: www.Gr-Sila.ru)

Rusya Demokrat Partisi

1990 yılında kurulmuştur. Liderleri Andrey Bogdanov'dur. Yurttaş Gücü gibi onlar da liberalizmi savunur. Merkezi Kayıt servisine göre 82163 üyesi bulunan parti, seçim barajını geçemediği için meclis dışı kalmıştır. <http://www democrats.ru/>

Rusya Federasyonu Komünist Partisi

1993 yılında kurulmuştur. Ancak, çoğu zaman Sovyet Komünist Partisi ve Bolşevik Partisi'nin devamı olduğu propagandası yapılır. Parti Rus vatanseverliğini ve milliyetçiliğini, Sovyet Komünist Partisi'nin resmi Marksist-Leninist görüşüyle birleştiren bir politika izlemektedir. Resmi kayıtlara göre 164,546 üyesi vardır. (bkz: www.CPRF.ru)

Adil Güç Birliği

1993 yılında kurulmuştur. Anatoli Chubais, Boris Nemtsov, Yegor Gaydar ve Nikita Belih partinin liderleridir. BBC ve The Economist gibi medya organlarında, Batı yanlısı kapitalizm destekçisi gibi tanımlansa da, partinin sosyal politikaları daha muhafazakardır. Yüzde 0, 96 oy oranıyla meclis dışı kalmıştır. <http://www.sps.ru/>

Sosyal Adalet Partisi

22 Ekim 2002 kurulmuştur. 2003 seçimlerinde Rusya Emekliler Partisiyle ittifak yapıp, %3.1 oy alan parti, bu seçimde de % 0.22 oy alarak meclis dışında kalmıştır. <http://www.pp-pss.ru/>

Liberal Demokratlar

1989 yılında Jirinovski tarafından kurulmuştur. Kendilerini merkezci bir parti olarak nitelendirse de, uluslar arası medya tarafından “aşırı milliyetçi” olarak tanımlanırlar. 1990’ların başında Boris Yeltsin’den maddi destek aldıkları iddiasıyla suçlanmışlardır.

Benzer ithamlar Putin hükümetiyle de ilişkilerinde ortaya atılmıştır. 2008 başkanlık seçimlerinde, Jirinoski Medvedev'in rakibi olmuştur. <http://www.ldpr.ru/>

Adil Rusya

2003 seçimlerine Rus Emekli Partisiyle ittifak kurarak girip, yüzde 3.1 olan parti, 2007 seçimlerinde yüzde 0,22 oyla meclis dışında kalmıştır. <http://www.spravedlivo.ru/>

Rusya Vatanseverleri

2005 yılının Nisan ayında Gennadi Semigin tarafından kurulmuştur. Vatanseverlik ve sosyalizm partinin temel felsefesidir. Duma 2007 seçimlerinde % 0,89 oyla meclis dışında kalmıştır. www.patriot-rus.ru/

Yabloko

Lideri Grigoriy Yavlinski'dir. 1993 yılında kurulan parti, "daha fazla bireysel özgürlük" anlayışını benimsemiştir. Yabloko Rusça'da parti logosunda da anlaşılacağı gibi elma demektir. Partinin ismi, üç kurucunun isimlerinin ilk harflerinden oluşmaktadır: Yavlinski, Boldrev ve Lukin. Partinin temel ideolojisi sosyal liberalizm ve sosyal demokrasidir. 2007 seçimlerinde, meclisteki sandalyelerini kaybetmiştir. <http://yabloko.ru/>

Birleşik Rusya

1 Aralık 2007'de kurulmuştur. Partinin resmi internet sitesinde 11 Nisan 2008 tarihiyle üye sayısının 1, 98 milyon olduğu belirtilmiştir. 2007 seçimlerinde yüzde 63 oy alarak tek başına iktidar olmuşlardır. 2008 seçimlerinde de partinin ve Putin'in desteklediği aday Medvedev yüzde 70 oy alarak Rusya Devlet Başkanı olmuştur. Partinin lideri Boris Gruzlov'dur. Ancak, Gruzlov'un "yapılacak ilk kongrede Medvedev'e parti üyeliği, Putin'e ise hem parti üyeliği hem de genel başkanlık teklif edeceğiz" açıklaması, Putin'in aktif siyasete hem başbakan hem de Birleşik Rusya Partisi lideri olarak devam edeceğinin bir sinyalidir. <http://www.edinros.ru/>

Seçim Propagandaları

2007 genel seçiminin sonucu aslında tahmin edilen bir sonuçtur. Putin'in desteklediği Birleşik Rusya'nın büyük bir farkla iktidar olması otoritelerce olağan sayılmıştır. Buna rağmen seçim döneminde yoğun bir propaganda savaşının yaşandığını belirtebiliriz. Birleşik Rusya'nın en büyük gayreti, halkı sandığa çekme konusunda olmuştur. 2003 seçimlerinde yüzde 53'lük bir katılım oranı seçimlerin ve iktidarın meşruluğunun sert tartışmalarla sorgulanmasına neden olmuştur. Putin ve ekibi, seçimin hem demokratik hem de meşruluğunu gerek ülke içindeki muhalefete gerekse Batı'ya göstermek için, halkı sandık başına davet etmede büyük bir gayret içine girmişlerdir. Putin, Devlet başkanı olmasına rağmen, açıkça

Birleşik Rusya'ya oy çağrısı yapmıştır. Rus yasalarına göre, devlet başkanı bir partiye üye olabilir ve siyasi görüşünü açıkça belirtebilirdi. Putin, siyasi görüşünü belirtmek bir yana, tavrını açıkça Birleşik Rusya lehine koymuştur.

Muhalefet ise, iki farklı yol izlemiştir. Bazı siyasetçiler seçimleri boykot çağrısı yaparken, bazıları daha fazla demokrasi için sandıkta mücadele edilmesini savunmuşlardır. Hem Batı'nın hem de Rus halkının dikkatini çekmek için, sık sık demokrasi ihlallerini gündeme getirmişlerdir.

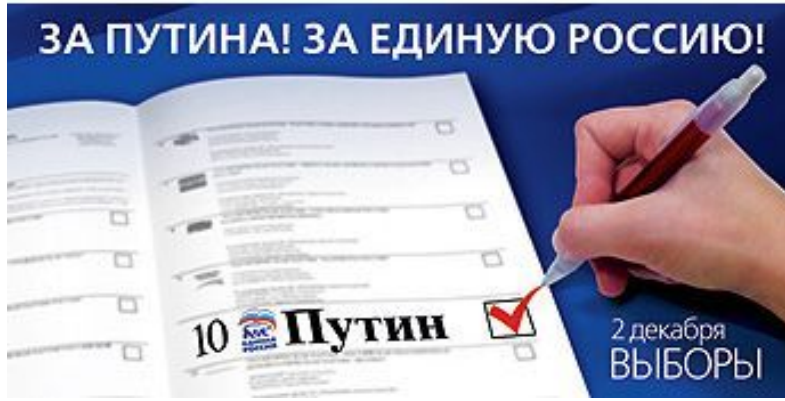
Batı ise söz konusu Rusya olunca, diğer küçük devletlere karşı olan politikalarından oldukça farklı bir politika izlemiştir. Küçük bir Avrupa ülkesinde, benzer seçim manzaraları yaşandığı zaman, oldukça radikal açıklamalar yapan basın-yayın kuruluşları, STK'lar ve hükümet temsilcileri, Rusya seçimlerini "sessiz" ve "temkinli" izlemişlerdir. Seçimlere kısa bir süre kala, AGİT'in Rusya'daki seçimlere gözlemci göndermeyeceğini açıklaması, bu bağlamda gelen sert bir tepki olarak algılanabilir. Ancak, gerek Rusya hükümeti gerekse Rus muhalefeti için, bu tepki oldukça yumuşak bir tepkidir. AGİT'in bu demokratik ihlal vurgusu, Putin'in seçim nutuklarının yanında oldukça etkisiz kalmıştır.

Birleşik Rusya Partisi, seçimlerde partinin Putin'in yolunda gittiği izlenimini halka temel amaç olarak anlatmaya çalışmıştır. Afişlerde, Putin'in resimlerinin ve sözlerinin kullanılması, "Putin için, Bizim için" v.b benzeri sloganların kullanılması, parti beyannamesini ve vaatlerinin çok daha fazla önüne geçmiştir. Aşağıda incelediğimiz afişlerde, Putin'in hem lider, hem de vatandaş kimliğinden yararlanmanın sık kullanılan bir yöntem olduğu fark edilmektedir.

Afişte, Putin fotoğrafının üstünde, “Birleşik Rusya’yla işime gideceğim sözlerine yer verilerek, partinin Putin tarafından da desteklendiği vurgusu tekrarlanmaktadır. Svetlana Horkina adlı bayan ise “Birleşik Rusya’yla her yerde tatil”, Nikolay Rastorguev ise “ Birleşik Rusya için tur” sloganını kullanıyor. Afişin sol alt yanında “Birleşik” Hak logosuyla beraber, “ücretsiz duyuru. Herkes için ve herkes hakkında” sloganı kullanılmış.

Bir başka afişte ise, Birleşik Rusya, kendi için değil de Putin için oy istiyormuş izlenimi veriyor. Oy pusulasında Putin yazan kutucuğa işaret koyularak, Putin’e oy, Birleşik Rusya’ya oy propagandası verilmeye çalışılmış.

-Putin için, Birleşik Rusya için!-

Bütün afişlerde, Putin ve Kremlin imgesini görmek mümkün. Seçim vaadi de Putin’in izinden gitmek olan, Birleşik Rusya, bir başka seçim afişinde de, fonda Kremlin ve Duma’yı kullanmış. Büyük puntolarla ise “Moskova Putin için oy veriyor!” yazılmış. Bu hem seçmeni sandığa çekmek, hem de Birleşik Rusya’yla bütünleşmiş bir Putin imajı vermek için kullanılmış bir yöntemdir.

-Moskva golosuet za Putina- (Moskova Putin için Oy Veriyor)

Seçimlerin en sık kullanılan sloganı ise, “Putin’in Planı, Rusya’nın Zaferi” sloganı. Bu slogan, iki manalı kullanılmıştır. Putin döneminde her alanda belli bir aşama kaydeden Rusya, tek kutuplu dünya düzeninden çok kutuplu dünya düzenine geçme de önemli bir rol oynamaktadır. Putin’in izlediği yolu, parti programı gibi gösteren Birleşik Rusya, Putin’in planını, Rusya’nın zaferi olarak nitelendirmektedir. Ancak, afişte iki mesaj birden verilmektedir. Putin’in Birleşik Rusya’ya destek verin demesi de o planın bir parçasıdır ve o plan başarıyla ulaşacaktır denilmektedir. Yani plan “hem istikrar hem de Birleşik Rusya’dır”, o halde zafer Rusya’nın denilerek, destek kazanılmaya çalışılmaktadır.

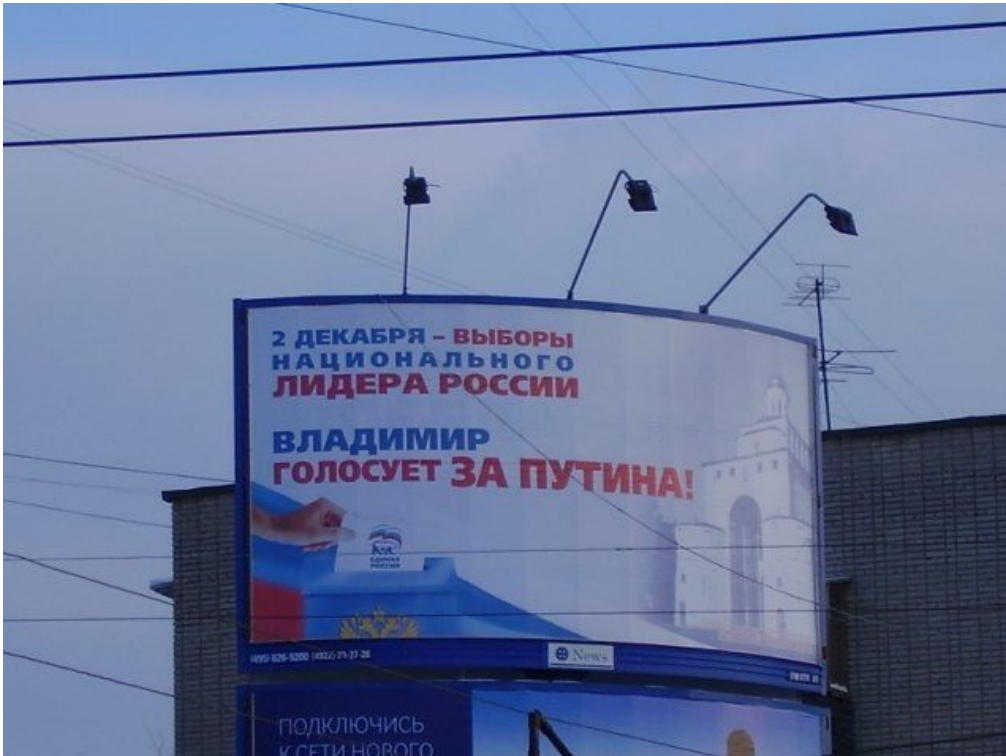

-Plan Putina, Pobeda Rossii- (Putin’in Planı, Rusya’nın Zaferi)

- “Rusya’yı birlikte birleşik ve güçlü yapmalıyız” Putin-

“Rusya’yı birlikte birleşik ve güçlü yapmalıyız” diyerek Putin’in sözlerine yer veren afişte hem Birleşik Rusya partisinin adına hem de Sovyetlere bir atıf vardır. Sovyet zamanından kahramanlık görüntüleri ve Rus bayrağının hemen arkasında görülen Sovyet bayrağı afişte dikkat çekmektedir. Putin’in sözleri ise propagandanın en temel amacıdır.

-2 Aralık, Rusya'nın milli liderinin seçimi- Vladimir, Putin'e oy veriyor.-

Seçimin en dikkat çeken afişlerinden biri de “Vladimir, Putin'e oy veriyor” adlı afiştir. Bilindiği gibi Putin'in ismi Vladimir'dir. Rusça'nın dilbilgisi yapısında da kıvrak bir zekayla yararlanılan bu afiş, “Putin, Putin'e oy veriyor” anlamıyla da değerlendirilebilir.

-Biz Biriz, Biz Rusya'yız-

Birleşik Rusya'ya ait bir diğer seçim afişi. Festival ilanı süsü verilen afişte, “Biz Biriz, Biz Rusya'yız” sloganı kullanılıyor.

-Başkanla Birlikte Birleşik Rusya'yı seç-

-Benim Moskova'm, Benim "Birleşik Rusya'm"-

-Birleşik Rusya, Güçlü Rusya-

Rusya Liberal Demokrat Partisi'ne ait bir afişte ise "RLDP'ye oy ver" denilerek parti lideri Jirinovski'nin her zamanki asabi görünümü kullanılmış. RDLP'nin çoğu afişinde aynı görüntüyü görmek mümkündür.

-Merkez Seçim Kurulu Afişi-

-Merkez Seçim Kurulu Afişi-

-Aralık 2007, Bizim Zaferimiz-

-Putin Maskeli Gençler-

-Putin'e Oy Ver Petersburg-

Seçim Bilgileri

1	Resmi Kayıtlı Seçmen Sayısı: Число избирателей, внесенных в списки избирателей	109145517
2	Yerel Seçim Komisyonları Tarafından Alınan Pusula Sayısı Число избирательных бюллетеней, полученных участковыми избирательными комиссиями	101721136
3	Erken oy vermiş seçmenlere verilmiş oy pusulalarının sayısı Число избирательных бюллетеней, выданных избирателям, проголосовавшим досрочно	147966

Sandık Başında Seçmenlere Verilen Oy Pusulalarının Sayısı

4 Число избирательных бюллетеней, выданных избирателям в помещениях для голосования **65033458**

5 **Sandık Dışında Seçmenlere Verilen Oy Pusulalarının Sayısı**
Число избирательных бюллетеней, выданных избирателям вне помещений для голосования **4428022**

6 **Taşınabilir Seçim Sandıklarındaki Oy Pusulası Sayısı**
Число избирательных бюллетеней в переносных ящиках для голосования **4574589**

7 **Sabit Seçim Sandıklarındaki Oy Pusulası Sayısı**
Число избирательных бюллетеней в стационарных ящиках для голосования **64962476**

8 **Geçersiz Oy Pusulası Sayısı**
Число недействительных избирательных бюллетеней **759929**

9 **Geçerli Oy Pusulası Sayısı**
Число действительных избирательных бюллетеней **68777136**

10 **Başka şehirde kayıtlı seçmene herhangi bir yerde oy verme hakkı tanıyan belge sayısı**
Число открепительных удостоверений, полученных участковыми избирательными комиссиями **2146028**

11 **Kayıp Oy Pusulası Sayısı**
Число утраченных избирательных бюллетеней **4751**

Genel Seçim Sonucu

18	1. Rusya Tarım Partisi Политическая партия «Аграрная партия России»	1600234 2.30%
19	2. Yurttaş Gücü Partisi Всероссийская политическая партия «Гражданская Сила»	733604 1.05%
20	3. Rusya Demokratik Partisi Политическая партия «Демократическая партия России»	89780 0.13%
21	4. Rusya Komünist Partisi Политическая партия «Коммунистическая партия Российской Федерации»	8046886 11.57%
22	5. Hak Kuvvetler Birliği Partisi Политическая партия «СОЮЗ ПРАВЫХ СИЛ»	669444 0.96%
23	6. Sosyal Adalet Partisi Политическая партия «Партия социальной справедливости»	154083 0.22%
24	7. Rusya Liberal Demokratik Partisi Политическая партия «Либерально-демократическая партия России»	5660823 8.14%
25	8. Adil Rusya: Vatan/Emekliler/Yaşam Partisi Политическая партия «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ: РОДИНА/ПЕНСИОНЕРЫ/ЖИЗНЬ»	5383639 7.74%
26	9. Rusya Vatanseverleri Partisi Политическая партия «ПАТРИОТЫ РОССИИ»	615417 0.89%
27	10. Birleşik Rusya Partisi Всероссийская политическая партия «ЕДИНАЯ РОССИЯ»	44714241 64.30%
28	11. Rusya'nın Demokratik İttifakı: Yabloko (Elma) Partisi Политическая партия «Российская объединенная демократическая партия «ЯБЛОКО»	1108985 1.59%

Oyların bölgelere göre dağılımında ise meclise girebilen dört partinin aldıkları oy oranı verilmiştir.

Özerk Cumhuriyetlerdeki Oy Oranları

Özerk Cumhuriyetlerdeki resmi sonuçlar tablo 1’de verilmiştir.

Adige Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **24565** 12.22%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **11786** 5.86%
Adil Rusya Partisi: **10512** 5.23%
Birleşik Rusya Partisi: **142627** 70.97%

Altay Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **24565** 12.22%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **11786** 5.86%
Adil Rusya Partisi: **10512** 5.23%
Birleşik Rusya Partisi: **142627** 70.97%

Başkurdistan (Birsk)

Rusya Komünist Partisi: **30491** 4.55%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **11152** 1.66%
Adil Rusya Partisi: **11895** 1.78%
Birleşik Rusya Partisi: **599105** 89.44%

Başkurdistan Cumhuriyeti (Salavat)

Rusya Komünist Partisi: **54999** 8.81%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **11519** 1.85%
Adil Rusya Partisi: **16863** 2.70%
Birleşik Rusya Partisi: **525814** 84.26%

Başkurdistan Cumhuriyeti (Sterlitamak)

Rusya Komünist Partisi: **36880** 5.61%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **10002** 1.52%
Adil Rusya Partisi: **37263** 5.67%
Birleşik Rusya Partisi: **559653** 85.19%

Başkurdistan Cumhuriyeti (Ufa)

Rusya Komünist Partisi: **72166** 10.93%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **25204** 3.82%
Adil Rusya Partisi: **43604** 6.60%
Birleşik Rusya Partisi: **485669** 73.56%

Buryatya Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **43559** 10.67%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **28189** 6.90%
Adil Rusya Partisi: **42026** 10.29%
Birleşik Rusya Partisi: **267776** 65.59%

Dağıstan Cumhuriyeti (Derbent)

Rusya Komünist Partisi: **53046** 8.37%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **5504** 0.87%
Adil Rusya Partisi: **6922** 1.09%
Birleşik Rusya Partisi: **563502** 88.90%

Dağıstan Cumhuriyeti (Mahaçkale)

Rusya Komünist Partisi: **60355** 9.00%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **2680** 0.40%
Adil Rusya Partisi: **2263** 0.34%
Birleşik Rusya Partisi: **599798** 89.47%

İnguş Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **234** 0.14%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **451** 0.28%
Adil Rusya Partisi: **562** 0.35%
Birleşik Rusya Partisi: **159496** 98.72%

Kabardin-Balkar Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **8601** 1.72%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **2030** 0.41%
Adil Rusya Partisi: **6404** 1.28%
Birleşik Rusya Partisi: **481583** 96.12%

Kalmık Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **16205** 11.72%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **4660** 3.37%
Adil Rusya Partisi: **7883** 5.70%
Birleşik Rusya Partisi: **100170** 72.43%

Karaçay-Çerkez Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **10330** 3.66%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **5353** 1.90%
Adil Rusya Partisi: **831** 0.29%
Birleşik Rusya Partisi: **262308** 92.90%

Karalya Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **33293** 10.75%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **32121** 10.38%
Adil Rusya Partisi: **34785** 11.24%
Birleşik Rusya Partisi: **177322** 57.28%

Komi Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **46983** 9.53%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **56279** 11.42%
Adil Rusya Partisi: **41474** 8.41%
Birleşik Rusya Partisi: **305906** 62.06%

Mari El Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **45046** 10.59%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **31992** 7.52%
Adil Rusya Partisi: **27208** 6.40%
Birleşik Rusya Partisi: **287333** 67.54%

Mordovya Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **23212** 3.73%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **5935** 0.95%
Adil Rusya Partisi: **4415** 0.71%
Birleşik Rusya Partisi: **580894** 93.41%

Saha-Yakut Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **40873** 9.48%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **27003** 6.26%
Adil Rusya Partisi: **56856** 13.19%
Birleşik Rusya Partisi: **275856** 63.99%

Kuzey Osetya Cumhuriyeti

Rusya Komünist Partisi: **31033** 10.88%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **8017** 2.81%
Adil Rusya Partisi: **18554** 6.51%
Birleşik Rusya Partisi: **204132** 71.60%

Tataristan Cumhuriyeti (Moskova)

Rusya Komünist Partisi: **27819** 4.68%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **20692** 3.48%
Adil Rusya Partisi: **18728** 3.15%
Birleşik Rusya Partisi: **505985** 85.08%

<p>Tataristan Cumhuriyeti (Çallı) Rusya Komünist Partisi: 49538 8.14% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 19660 3.23% Adil Rusya Partisi: 34061 5.59% Birleşik Rusya Partisi: 484949 79.66%</p> <p>Tataristan Cumhuriyeti (Neftyanaya) Rusya Komünist Partisi: 52553 8.04% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 16767 2.57% Adil Rusya Partisi: 27760 4.25% Birleşik Rusya Partisi: 533930 81.69%</p> <p>Tataristan Cumhuriyeti (Merkez) Rusya Komünist Partisi: 31616 5.76% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 36232 6.60% Adil Rusya Partisi: 22849 4.16% Birleşik Rusya Partisi: 425975 77.55%</p> <p>Tuva Cumhuriyeti Rusya Komünist Partisi: 3969 2.99% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 2764 2.09% Adil Rusya Partisi: 3375 2.55% Birleşik Rusya Partisi: 118255 89.21%</p> <p>Udmurtya Cumhuriyeti Rusya Komünist Partisi: 79411 10.61% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 82109 10.97% Adil Rusya Partisi: 64479 8.62% Birleşik Rusya Partisi: 64479 8.62%</p>	<p>Hakasya Cumhuriyeti Rusya Komünist Partisi: 27984 12.88% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 24582 11.32% Adil Rusya Partisi: 11565 5.32% Birleşik Rusya Partisi: 129321 59.53%</p> <p>Çeçenistan Cumhuriyeti Rusya Komünist Partisi: 768 0.13% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 357 0.06% Adil Rusya Partisi: 328 0.06% Birleşik Rusya Partisi: 574101 99.36%</p> <p>Çuvaşistan Cumhuriyeti Rusya Komünist Partisi: 86904 12.64% Rusya Liberal Demokrat Partisi: 58354 8.49% Adil Rusya Partisi: 70923 10.32% Birleşik Rusya Partisi: 428160 62.27%</p>
---	---

Tablo 1

Altay Kray (Barnaul)

Rusya Komünist Partisi: **66848** 16.46%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **46819** 11.53%
Adil Rusya Partisi: **40132** 9.88%
Birleşik Rusya Partisi: **207618** 51.11%

Altay Kray (Biys)

Rusya Komünist Partisi: **68590** 17.25%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **40932** 10.29%
Adil Rusya Partisi: **33005** 8.30%
Birleşik Rusya Partisi: **222695** 55.99%

Altay Kray (Rubtsov)

Rusya Komünist Partisi: **70374** 16.93%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **39504** 9.50%
Adil Rusya Partisi: **33317** 8.02%
Birleşik Rusya Partisi: **236628** 56.93%

Krasnodor (Kanev)

Rusya Komünist Partisi: **69547** 13.94%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **36864** 7.39%
Adil Rusya Partisi: **39689** 7.95%
Birleşik Rusya Partisi: **321526** 64.44%

Krasnodor (Krasnodor)

Rusya Komünist Partisi: **80204** 17.47%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **39225** 8.54%
Adil Rusya Partisi: **33505** 7.30%
Birleşik Rusya Partisi: **260976** 56.83%

Krasnodor (Kırım)

Rusya Komünist Partisi: **79951** 15.15%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **38701** 7.33%
Adil Rusya Partisi: **46892** 8.88%
Birleşik Rusya Partisi: **326410** 61.84%

Krasnodor (Soçi)

Rusya Komünist Partisi: **55800** 11.57%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **41791** 8.66%
Adil Rusya Partisi: **41658** 8.64%
Birleşik Rusya Partisi: **304365** 63.09%

Krasnodor (Ust-Labin)

Rusya Komünist Partisi: **68439** 14.13%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **39925** 8.25%
Adil Rusya Partisi: **33703** 6.96%
Birleşik Rusya Partisi: **308728** 63.76%

Krasnoyarsk (Açın-Minusin)

Rusya Komünist Partisi: **59724** 13.51%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **48144** 10.89%
Adil Rusya Partisi: **31538** 7.13%
Birleşik Rusya Partisi: **269586** 60.97%

Krasnoyarsk (Krasnoyarsk)

Rusya Komünist Partisi: **48871** 12.68%
Rusya Liberal Demokrat Partisi: **36928** 9.58%
Adil Rusya Partisi: **39145** 10.16%
Birleşik Rusya Partisi: **221921** 57.58%

<p>Krasnoyarsk (Noril-Kansk)</p> <p>Rusya Komünist Partisi: 52404 11.95%</p> <p>Rusya Liberal Demokrat Partisi: 48672 11.10%</p> <p>Adil Rusya Partisi: 29393 6.70%</p> <p>Birleşik Rusya Partisi: 276592 63.09%</p> <p>Primor Kray (Kuzey)</p> <p>Rusya Komünist Partisi: 52191 12.08%</p> <p>Rusya Liberal Demokrat Partisi: 56662 13.12%</p> <p>Adil Rusya Partisi: 38589 8.93%</p> <p>Birleşik Rusya Partisi: 251565 58.24%</p> <p>Primor Kray (Güney)</p> <p>Rusya Komünist Partisi: 251565 58.24%</p> <p>Rusya Liberal Demokrat Partisi: 60197 13.80%</p> <p>Adil Rusya Partisi: 49431 11.33%</p> <p>Birleşik Rusya Partisi: 224753 51.53%</p>	<p>Stavropol (Pyatigor)</p> <p>Rusya Komünist Partisi: 61430 11.46%</p> <p>Rusya Liberal Demokrat Partisi: 34548 6.45%</p> <p>Adil Rusya Partisi: 73622 13.74%</p> <p>Birleşik Rusya Partisi: 334303 62.39%</p> <p>Stavropol (Stavropol)</p> <p>Rusya Komünist Partisi: 58490 10.74%</p> <p>Rusya Liberal Demokrat Partisi: 39893 7.33%</p> <p>Adil Rusya Partisi: 71657 13.16%</p> <p>Birleşik Rusya Partisi: 337767 62.02%</p> <p>Haborovsk Kray</p> <p>Rusya Komünist Partisi: 72557 10.98%</p> <p>Rusya Liberal Demokrat Partisi: 72557 10.98%</p> <p>Adil Rusya Partisi: 45007 6.81%</p> <p>Birleşik Rusya Partisi: 401043 60.68%</p>
---	---

-Tablo 2- Yörelerdeki Oy Oranları

Seçimlerin Avrupa'daki ve Amerika'daki Yansımaları

Rusya seçimleri, Batılı ülkeler tarafından birçok yönden dikkatle takip ediliyordu. 90'ların başından yani çift kutuplu dünya düzeninin sona ermesinden, 2000'li yıllara kadar olan süreçte, ABD uluslararası arenada Rusya'nın "sesinin çıkmamasından" son derece memnundu. Ancak Rusya'nın istikrar arayışı ve her geçen gün çok kutuplu dünyaya yaklaşma hedefi, başta ABD olmak üzere Batılı devletleri rahatsız etmektedir. Hatırlanacağı gibi, çözülmenin ilk yıllarında, halk ve devlet kötü günler geçirmekteydi. Hem sosyal hem ekonomik bir bunalım yaşanıyordu. SSCB'yi yıkan adam olarak tanınan Gorbaçov'la, Gorbaçov'u yıkan Yeltsin isimleri Rusya'da istikrarsızlık, fakirlik, yolsuzluk gibi kavramları anımsatmaktadır. Tabii ki bu değerlendirme, Putin dönemiyle ekonomide ivme kazanan bir Rusya'yla karşılaştırdıktan sonra mümkün olabilmektedir.

Tankın üzerine çıkarak darbeyi önlediği zaman, Batı tarafından Rusya tarihinin en demokratik liderlerinden biri olarak desteklenen Yeltsin, izlediği serbestlik politikasıyla Batı'nın sosyal özgürleşme alanındaki desteğini alıyordu. Başlangıçta Batı'nın desteği bu kadar kuvvetliken, Çeçenistan'a açtığı savaş Batı karşısından bir anda gözden düşmesine sebep olmuştu. Bu olayla, Batı'ya göre Yeltsin de artık SSCB politikacısı olduğunu göstermişti.

99'daki seçimlere kadar, yani görevini Putin'e devredinceye kadar her alanda eleştirilen Yeltsin'le Putin'in Batı'nın bakışına göre bazı önemli ortak noktaları vardır. Her ikisi de göreve geldiklerinde Batılı devletler tarafından büyük umutlarla "selamlanıyordu". Rusya'daki açılma ve demokratikleşme Batı tarafından dikkatle takip edilirken, iki lider de başlangıçta Batı'da memnuniyet verici gelişmelere sebep oluyordu. Ancak, her ikisi de iktidarlarının ilerleyen yıllarında Batılı devletler tarafından oldukça fazla ve sık eleştirildi. Yeltsin görevi bırakırken, arkasında çok az bir halk desteği vardı. Putin'le Yeltsin'i ayıran bu en önemli fark, Batı'nın Yeltsin'le Putin hakkındaki görüşlerini de tamamen değiştirmek zorunda bırakmıştı. Yeltsin giderken son derece rahat olan, küresel güç odakları, Putin giderken aynı rahatlığı gösterememişlerdir. Çünkü, mevcut politik durum Putin iktidarının devam ettiğini göstermektedir. Rusya seçimlerinin belki de en belirgin karakteristik özelliği budur.

2007 Duma seçimleri, birçok açıdan tartışılmaya açıktır. Sovyetler'in yıkıldığı 91'den bu yana, hiçbir seçim bu kadar tartışmalı olmamıştır. Bunun birçok nedeni varken, akla gelen ilk neden, 2007 Duma seçimleriyle, 2008 devlet başkanlığı seçimlerinin birbirinin devamı gibi görülmesidir. Batılı gözlemciler ve STK'lar, seçimlerden önce ve sonra her fırsatta ihlalleri

dikkat çekmişlerdir. Bunlardan en sert tepki seçimlerden önce AGİT'ten gelmiştir. AGİT, Rusya'daki seçimlere gözlemci göndermeyeceğini açıklamıştır. Aslında AGİT ve Moskova arasındaki anlaşmazlık sadece Rusya seçimlerinde değil, eski Sovyet ülkelerindeki bütün seçimlerde su yüzüne çıkmaktadır. Rusya'nın çekinmeden bütün seçimlere müdahil olduğu ortadayken, kendi seçimlerinde de Batı ile anlaşmazlıklar çıkacağı zaten seçimlerden önce bilinen bir gelişmeydi. AGİT ile Rusya arasındaki anlaşmazlık, taraflarının birbirleri açısından haklı gerekçeler sunmaları ile daha da farklı bir boyut kazanıyor. Rusya, kendi seçimlerine ABD ve AB güdümlü hiçbir kurum ve kuruluşun müdahale edemeyeceğini açık açık söylemiştir. AGİT ise, gözlemcilerinin vize almasında sorun çıkartan Rusya'nın aynı zamanda gözlemci sayısını indirme talebini kabul edemeyeceğini belirtmiştir. İki tarafta geri adım atmayınca, seçimlere gözlemci-seçim kavramlarının çatışmasıyla girilmiştir. Seçimlere hemen hemen hiçbir Batılı gözlemci katılmamıştır. Bağımsız Devletler Topluluğu'ndan gelen gözlemciler ise seçimleri “son derece demokratik” bulmuşlardır.

Avrupa Konseyi'nin AGİT'le beraber oluşturduğu seçim komisyonu, Rusya seçimlerinin adil olmadığını ve demokratik standartlardan uzak olduğunu açıklamıştır. İngiliz ve Fransız hükümetleri de konseyin tepkisine benzer bir tepkiyle, seçimlerdeki hilelerin titizlikle araştırılması çağrısında bulunmuşlardır. Alman hükümeti ise, diğerlerine nazaran daha sert bir tepki dile getirmiştir. Yaptıkları açıklamada “bizim standartlarımıza göre bu seçimler ne şeffaftı, ne demokratikti. Rusya'da bir demokrasi yoktu, hala da böyle bir demokrasiden söz edilemez.” diyerek seçimlerle ilgili görüşlerini açıklamıştır.

Hollandalı Hıristiyan Demokrat, Ria Oomen Ruijten “eğer Rusya seçimlerin şeffaf ve demokratik olarak yapıldığını göstermek istiyorsa, seçimlere ait bütün adaletsizlikleri soruşturmalıdır” derken, AP üyesi ve Liberal Demokrat lider Graham Watson Putin'i diktatör süslü bir popülist olarak suçlamıştır. “Seçim sonuçları Batı'nın Rusya ve Rus halkını anlamadaki başarısızlığını göstermektedir” diyen Watson belki de I.Petro döneminden beri süregelen bir anlaşmazlığı ifade etmektedir.⁵

Bu noktada en sert eleştirilerden biri de Polonyalı Liberal AP üyesi Janusz Onyszkiewicz'den gelmiştir. Onyszkiewicz meclis seçimlerinin “tüm kurumların kontrolünü tek bir kişiye devrettiğini ve bu durumun otokratik dikta rejimine yol açtığını” ileri sürerek, Rusya'daki duruma dikkat çekmeye çalışmıştır.⁶ AP Yeşiller grubu ise, seçimlerin düzmece

⁵ Putin's popularity threatens deeper democracy in Russia,

http://www.alde.eu/index.php?id=42&tx_ttnews%5Btt_news%5D=9124&cHash=42868b29e3

⁶ Age.

olduğunu belirterek benzer tepkiler vermiştir. AB dönem başkanı Portekiz'den yapılan açıklamada ise, seçim öncesi muhaliflerin hapse atılmasını temel alan bir eleştiri olmuştur.

“Seçmenlerin üzerinde eşi benzeri görülmemiş bir baskı gördük” diyen Golos⁷ temsilcisi Aleksandr Kinev de seçimlerin demokrasiden ve insan haklarından çok uzak olduğunu iddia etmiştir. Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisi Heyet Başkanı Luc van der Brande da Rusya parlamento seçimlerinin adil olmadığını ifade ederek, "Parlamento seçimlerinde bir kısım olumlu gelişmeler not edilmiştir. Ancak genelde adaletli bir seçim olmadığını söyleyebiliriz." dedi.⁸

Seçim sonuçlarının gerçekleri yansıtmadığını ilan eden Komünist Parti herkesin kandırıldığı iddia etmektedir. Parti lideri Züganov seçim sonuçlarıyla ilgili yaptığı değerlendirmede "Yeltsin döneminde halkın oylarını çalmak için iki yöntem vardı. Birincisi gözdağı, ikincisi de uygun gördüğü sonucu yazmak. Şimdi bunlar insanları kandırmak için 20'den fazla yol buldular." iddiasını dile getirmiştir.⁹

Yüzde 7 ülke barajını geçerek parlamentoya giremeyen diğer 7 muhalefet partisi de seçimlere hile karıştırıldığını iddia etmiştir.

Genelde seçimlerle ilgili eleştirilerin büyük çoğunluğu Kremlin'in kampanya sürecinde oluşturduğu büyük baskı üzerine yoğunlaşmaktadır. Gerek medyada gerekse meydanlarda muhalefete yeterli yer verilmediğini iddia eden gözlemciler seçimlerin demokratik kriterleri karşılamadığını savunmakta ısrar etmektedir.¹⁰

⁷ Bağımsız Rus Seçim Gözlem Kurumu, Batı fonlarıyla desteklendiği gerekçesiyle sık sık eleştirilir.

⁸ “Rusya Seçimleri Adil Değil”, 03.12.2007, <http://www.zaman.com.tr/haber.do?haberno=620761>

⁹ Age.

¹⁰ Age.

Bölüm II

2008 Devlet Başkanlığı Seçimleri

Genel Bilgiler

Katılan Adaylar

Başvurusu Reddedilen Adaylar

Seçim Propagandaları

Resmi Sonuçlar

Bölgelere, Şehirlere Göre Sonuçlar

Seçimlerin Avrupa ve ABD'deki yansımaları

Genel Değerlendirme

-2008 Devlet Başkanlığı Seçimleri Resmi Amblemi-

Genel Bilgiler

2 Aralık 2007’de Devlet Duması seçimleriyle vekillerini belirleyen Rusya, 2 Mart 2008’de de Devlet Başkanını seçmek için sandık başına gitmiştir. 2007 Duma seçimleri, 2008 başkanlık seçiminin ön provası sayıldığı için, 2 Mart 2008 sonuçlarının da 2 Aralık 2007’ye yakın olması seçimlerden aylar önce dile getiriliyordu. Duma seçimlerinin en etkili aktörü Putin, devlet başkanlığı seçimlerinde de aynı görevi üstlenerek halkı Medvedev’e desteğe davet etmiştir. Birleşik Rusya Partisinin (Yedinnaya Rossiya) adayı olarak seçimlere giren Medvedev, seçimi Putin’in halefi olarak tamamlamıştır. Seçim sonuçları çok fazla tartışılmakla beraber, halkın iradesini yansıtmıştır. Avrupalı gözlemciler bile, “demokratik özelliklerden yoksun bu seçimlerin her türlü ihlale rağmen halkın iradesini yansıttığını” belirtmişlerdir.

Putin’in görevini Medvedev’e bırakırken halef-selef ilişkilerinin veliaht kavramıyla açıklanması, benzer bir durum olan 99 seçimlerini akla getiriyor. Ancak, 99’da görevini Putin’e devreden Yeltsin siyasetten tamamen elini ayağını çekmişken, Putin görevine farklı politik kimliklerde devam edecek gibi görünüyor.

Birçok araştırmacı seçim sonuçlarını farklı açılardan yorumlasa da, hepsinin ortak görüşü, Putin iktidarının devam ettiği yönündedir.

Seçimlere 4 aday katılmıştır. Seçim sonucuna göre Birleşik Rusya ve Putin destekli Medvedev oyların %70’e yakınına alarak Rusya’nın 3. devlet başkanı seçilmiştir.

Medvedev -Putin

2008 Devlet Başkanlığıyla ilgili seçim bilgilerini incelemeyen önce, Rusya anayasasının 4. bölümüne göre devlet başkanının görevlerine bakacak olursak:

Bölüm 4 - Rusya Federasyonu Başkanı¹¹

Madde 80.

1. RF Başkanı devletin başıdır.
2. RF Başkanı RF Anayasasının, kişi ve vatandaşlık hak ve hürriyetlerinin güvencesidir. RF Anayasasına göre, RF egemenliğinin, bağımsızlığının ve devlet bütünlüğünün korunması için tedbirler alır, iktidar organlarının uyumlu bir şekilde çalışmalarını sağlar.
3. RF Başkanı, RF Anayasasına ve federal yasalara uygun olarak devletin iç ve dış temel siyasetini belirler.
4. RF Başkanı devlet başkanı olarak RF'yi ülke içinde ve uluslararası ilişkilerde temsil eder.

Madde 81.

1. RF Başkanı RF vatandaşları tarafından 4 yıllık bir süre için genel, eşit ve doğrudan seçim hakkı bağlamında gizli oylama usulüyle seçilir.
2. 35 yaşından genç olmayan ve RF'de en az 10 yıldır sürekli ikamet eden RF vatandaşları RF Başkanı seçilebilir.
3. Aynı kişi RF Başkanlığı görevini iki dört yıllık dönemden fazla sürdüremez.
4. RF başkanı seçim usulü federal yasayla düzenlenir.

Madde 83.

RF başkanı :

- a) Devlet Dumasının onayıyla RF Hükümet Başkanını atar;

¹¹ Konstitutsiya Rossiyskoy Federatsii Ofitsalnoe İzdanie, Administratsiya Prezidenta Rossiyskoy Federatsii, glava 4, Moskva, 1997.

- b) RF Hükümetinin toplantılarında başkanlık yapma hakkına sahiptir,
- c) RF Hükümetinin istifa kararını verir;
- d) RF Merkez Bankası Başkan adayını atanmak üzere Devlet Dumasının onayına sunar; RF Merkez Bankası Başkanının görevden alınma kararını Devlet Dumasının onayına sunar;
- e) RF Hükümet Başkanının önerisiyle RF Hükümet Başkan Yardımcılarını, federal bakanları atar ve görevden alır,
- f) RF Anayasa Mahkemesi, RF Yüksek Mahkemesi, RF Yüksek Tahkim Mahkemesi Başkan adaylarının ve RF Baş Savcı adayını atanmaları için RF Federasyon Konseyine sunar; RF Baş Savcısının görevinden alınma önerisini RF Federasyon Konseyine sunar, diğer federal mahkemelerin Baş Yargıçlarını atar;
- g) Statüsü federal yasayla belirlenen RF Güvenlik Konseyini toplar ve yönetir;
- h) RF askeri esaslarını tasdik eder;
- i) RF Başkanlığı idare kurulunu oluşturur;
- j) RF Başkanı yetkili temsilcilerini atar ve görevden alır;
- k) RF Silahlı Kuvvetlerinin üst kademe komutanlarını göreve atar ve görevden alır;
- l) Federal Konsey'in ilgili birimleriyle görüştüktan sonra RF'nin diğer ülkelerdeki ve uluslararası kuruluşlardaki diplomatik temsilcilerini atar ve görevden alır.

Madde 84.

RF Başkanı:

- a) RF Anayasası ve federal yasalara uygun olarak Devlet Duması seçimlerini belirtir;
- b) RF Anayasasının öngördüğü hallerde ve şekilde Devlet Dumasını fesheder;
- c) Federal anayasal yasanın düzenlediği şekilde referandum ilan eder;
- d) Devlet Dumasına yasa tasarıları gönderir;
- e) Federal yasaları imzalar ve yayımlar;
- f) Ülkede durum, devletin iç ve dış siyasetinin esasları hakkında Federal Kurula yıllık mesajlarla hitap eder;

Madde 85.

1. Rusya Federasyonu Başkanı, RF devlet iktidar organları ile RF birimleri, devlet ve iktidar organları arasındaki ve farklı RF birimlerinin devlet iktidar organları arasındaki anlaşmazlıkların çözümü için uzlaştırıcı yöntemler kullanabilir. Uzlaşmaya varılamadığı takdirde Başkan, anlaşmazlığın çözümü için ilgili mahkemeyi görevlendirir.
2. Rusya Federasyonu Başkanı, bu eylemler RF Anayasasına ve federal yasalara, RF'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalara ters düşüyor veya insan ve vatandaşlık hak ve hürriyetleriyle

bağdaşmıyorsa ilgili mahkeme tarafından konu karara bağlanana kadar RF birimleri yürütme organları eylemlerinin yürürlüğünü durdurma hakkına sahiptir.

Madde 86.

RF Başkanı:

- a) RF dış politikasını yönetir;
- b) RF'nin uluslararası görüşmelerini yürütür ve uluslararası antlaşmalarını imzalar;
- c) Onaylama belgesini imzalar;
- d) Kendi nezdine gönderilen diplomatik temsilcilerin güven mektuplarını veya geri çekme belgelerini kabul eder.

Madde 87.

1. RF Başkanı RF Silahlı Kuvvetleri Baş Komutanıdır.
2. RF'na yönelik bir saldırı veya doğrudan bir saldırı tehdidi olması halinde RF Başkanı RF topraklarının tamamında veya kimi bölümlerinde askeri durum ilan ederek durumu Federasyon Konseyine ve Devlet Dumasına bildirir.
3. Askeri durum hali federal anayasal yasa ile belirlenir.

Madde 88.

RF Başkanı, daha sonra ivedi Federasyon Konseyine ve Devlet Dumasına bildirmek üzere, Federal anayasal yasa ile düzenlenmiş şart ve usüllerde RF topraklarının tamamında ya da bazı bölgelerinde olağanüstü hal ilan edebilir.

Madde 89.

RF Başkanı:

- a) RF vatandaşlığı ve siyasi mültecilik tanıma konularında karar verir;
- b) RF devlet ödülleri, RF onur ünvanlarını, yüksek askeri ve yüksek özel ünvanları verir;
- c) Af yetkisine sahiptir.

Madde 90.

1. RF Başkanı kararname ve emirnameler çıkarır.
2. Bütün RF topraklarında RF Başkanının Kararname ve Emirnamelerine uyulması zorunludur.
3. RF Başkanının Kararname ve Emirnameleri RF Anayasasıyla ve federal yasalarla ters düşmemelidir.

Madde 91.

RF Başkanı dokunulmazdır.

Madde 92.

1. RF Başkanı, and içtiği andan itibaren göreviyle ilgili yetkilere sahip olur ve görev süresinin bitiminde, yeni seçilen Başkanın and içmesiyle beraber de ilgili yetkileri sona erer.
2. İstifa etmesi, sağlık durumunun yetkilerini kullanmasını engellemesi veya görevden uzaklaştırılması halinde RF Başkanının göreviyle ilgili yetkileri olağan süreden önce sona erer. Bu durumda RF Başkanlık seçimleri en geç görevin olağanüstü olarak sona erdiği tarihten sonraki 3 ay içinde yapılmalıdır.
3. RF Başkanının görevini geçici olarak yerine getiremediği bütün hallerde bu görevi geçici olarak RF Hükümet Başkanı yürütür. RF Başkan Vekilinin Devlet Dumasını feshetme, referanduma gitme ve RF Anayasasının değiştirilmesi veya gözden geçirilmesiyle ilgili yasa tasarısı verme hakkı yoktur.

Madde 93.

1. RF Başkanı ancak Devlet Dumasınca ileri sürülen vatana ihanet veya RF Yüksek Mahkemesinin RF Başkanının eylemlerinde suç unsuru bulunduğunu onaylayan kararı ve RF Anayasa Mahkemesinin suçlamada önceden belirlenmiş kurallara uyulduğunu onaylayan kararıyla onaylanan başka bir ağır suçlama halinde görevinden uzaklaştırılır.
2. Devlet Dumasının suçlama kararı ve Federasyon Konseyinin görevden uzaklaştırma kararı Devlet Dumasındaki milletvekillerinin en az üçte birinin oylarıyla ve Devlet Dumasında oluşturulan özel komisyonun kararıyla önerilmeli ve her bir meclisin milletvekillerinin üçte ikisinin oylarıyla alınmış olmalıdır.
3. Devlet Dumasında RF Başkanına suç isnadından sonraki en geç üç ay içinde Federasyon Konseyi RF Başkanının görevden alınmasıyla ilgili kararı almak zorundadır. Eğer bu süre zarfında Federasyon Konseyinde karar alınmazsa Başkana yönelik suçlama düşer.

Görüldüğü gibi Rusya Devlet Başkanı'nı sembolik olmaktan çok öte, geniş yetkilerle donanmış bir göreve sahiptir. Bu yüzden ki, Duma seçimleri ve Devlet başkanlığı seçimleri Rusya politikalarının uzun yıllar aynı doğrultuda devam edeceğinin bir göstergesidir. Başkana ve meclise verilen "güvenoyu" bunun en büyük kanıtıdır.

2008 Rusya Devlet Başkanlığı Seçiminin Adayları

Seçimlerden önce birçok kişi, devlet başkanlığına talip olmuştur. Ancak, Rusya'da devlet başkanlığı seçimlerine girmek için bazı ölçütleri sağlamak gereklidir. Bu yüzden birçok aday çeşitli nedenlerle seçime girememiştir.

Başvurusu Kabul Edilen Adaylar

Andrey Bogdanov

Demokrat Parti Lideri, 24 Ocak'ta kayıt oldu.

Dimitri Medvedev

2005'den beri Başbakan Yardımcısı, 21 Ocak'ta kayıt olan Medvedev, Başkan Putin, Birleşik Rusya, Adil Rusya, Tarım Partisi, Ekoloji Partisi: Yeşiller ve Halkın Gücü Partileri desteğiyle aday oldu.

Vladimir Jirinovski

Rusya Liberal Demokrat Parti lideri, 1991, 1996 ve 2000 seçimlerinde de devlet başkanlığı için yarışmıştır. 21 Ocak'ta kayıt olan Jirinovski'nin şu ana kadarki en iyi derecesi % 7.81'dir.

Genady Zuganov

Rusya Komünist Partisi lideri. 26 Aralıkta kayıt olan Zuganov, 1996 ve 2000 seçimlerinde de aday olmuştur.

Boris Nemtsov

Sergey Kriyenko kabinesinin başbakan yardımcısıdır. Kendisine oy verecek seçmeni Kasyonov'a oy vermeye davet ederek, 26 Aralık'ta adaylıktan çekilmiştir.

Başvurusu Reddedilen Adaylar

Mihail Kasyanov

Eski Başbakan ve Halkın Demokratik Birliği'nin lideri. Seçimlerdeki 5. adaydı. Kasporov'un hapsedilmesinden sonra seçimlere girip girmeyeceği tam olarak belli değildi. 8 Aralık'ta seçimlere gireceğini ilan etti. 14 Aralık'ta resmi kaydını yaptırdı. Ancak, başvurusunda çok fazla sahte imza olduğu anlaşılınca başvurusu iptal edildi. Yüksek Mahkemeye itiraz etse de reddedildi.

Vladimir Bukovski

Sovyet dönemi muhalifi. 3 Ağustos'ta Londra'daki Rus elçiliğinden yeni bir Rus pasaportu alarak, Ekim 2007'de seçim kampanyasını yürütmek için Rusya'ya geldi. Ancak, Seçim Kurulu, anayasanın ilgili maddesine dayanarak Bukovski'nin adaylığını son 10 yılda Rusya'da yaşamadığı için iptal etmiştir.

Nikolay Kuryanoviç

Stalin ve Hitler takipçisi olarak bilinen aşırı milliyetçi adayın da başvurusu reddedilmiştir.

Oleg Şenin

Şenin başvurusu da bazı bürokratik hatalar içerdiği için reddedilmiştir.

Adaylık Başvurusunu İlan Eden Eden Adaylar (Çeşitli Nedenlerle Aday Ol(a)mayanlar)

Garry Kasparov

Eski dünya satranç şampiyonu ve Birleşik Sivil Cephenin lideridir. Adaylığını ilan etmeden önce, Geraşenko'yu destekleme eğiliminde olmuştur. Çeşitli nedenlerle aday olmamıştır.

Aleksandr Donskoy

Arkhangelsk valisidir.

Viktor Geraşenko

Merkez Bankası eski başkanı ve Vatan Partisinin eski genel başkanıdır. Daha sonra “Diğer Rusya” ittifakına girmiştir. Gari Kasparov, Geraşenko'ya destek çağrısında bulunmuştur.

Sergey Gulyayev

Eski Yabloko, St. Petersburg yerel meclis üyesidir. Yabloko liderinin de aday olma ihtimali varken, adaylığını açıklamıştır. “Diğer Rusya” ittifakından adaylığını açıklayan 4. kişidir.

Gennediy Selezniyov

Eski Duma başkanı, eski Komünist Parti üyesi, Yeniden Doğuş Rusya Sosyalist Partisi'nin lideridir.

Grigori Yavlinski

Yabloko'nun başkanıdır. İlk başta aday olma eğiliminde olsa da, daha sonra parti kongresinde Vladimir Bukovski'yi destekleme kararı almıştır.

X

Seçim Propagandaları

2008 Devlet başkanlığı seçimleri için Rusya tarihinin propaganda açısından en sönük seçimlerinden biri olmuştur denilebilir. Önceki seçimlerin aksine, herhangi bir rekabet olmadığı için, Putin-Medvedev birlikte ve kendileriyle yarıştılar demek de pek yanlış olmaz.

Zaten Putin'in en büyük propagandası seçmeni sandığa davet etmekteki çabasında görülmüştür. Seçimlerin son anına kadar, bir oy bir oydur denilerek çalışılmış, halkın sandığa meşru bir sonuç çıkması için gelmesi istenmiştir. Medvedev afişlerinde genellikle Putin ve istikrar imgesini kullanılmıştır. "Putin'in Planı" sloganı Duma seçimlerinde olduğu gibi, bu seçimlere de damgasını vurmuştur.

Muhalefet partileri ise, sönük geçen propaganda döneminde daha çok baskılara, tek adam sistemine, giderek Sovyetleşen bir Rus demokrasisine atıflarla hazırlanan seçim afişlerini kullanmışlardır. Ancak en büyük propagandayı çalışmalarından birini de Merkez Seçim Kurulu yapmıştır. Ülkenin dört bir yanında halkı oy vermeye çağıran kurul, birbirinden farklı ve renkli afişlerle farklı seçim sloganları kullanmıştır.

ИЗБИРАТЕЛЬНЫЙ БЮЛЛЕТЕНЬ

для голосования на выборах
Президента Российской Федерации
2 марта 2008 года

• РАЗЪЯСНЕНИЕ ПОРЯДКА ЗАПОЛНЕНИЯ ИЗБИРАТЕЛЬНОГО БЮЛЛЕТЕНЯ

Поставьте любой знак в пустом квадрате справа от фамилии только одного зарегистрированного кандидата, в пользу которого сделан выбор.

Избирательный бюллетень, в котором любой знак (знаки) проставлен (проставлены) более чем в одном квадрате либо не проставлен ни в одном из них, считается недействительным.

Избирательный бюллетень, не заверенный подписями двух членов участковой избирательной комиссии с правом решающего голоса и печатью участковой избирательной комиссии, без специального знака (марки) признается бюллетенем неустановленной формы и при подсчете голосов не учитывается.

**БОГДАНОВ
Андрей
Владимирович**

1970 года рождения; место жительства – город Москва; Политическая партия «Демократическая партия России», Председатель Центрального Комитета; депутат муниципального Собрания внутригородского муниципального образования Солнцево в городе Москве на непостоянной основе; самовыдвижение; зарегистрирован на основании подписей избирателей; член Политической партии «Демократическая партия России», Лидер партии

**ЖИРИНОВСКИЙ
Владимир
Вольфович**

1946 года рождения; место жительства – город Москва; Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации, депутат, заместитель Председателя Государственной Думы Федерального Собрания; выдвинут Политической партией «Либерально-демократическая партия России»; член Политической партии «Либерально-демократическая партия России», Председатель партии, член Высшего Совета партии

**ЗЮГАНОВ
Геннадий
Андреевич**

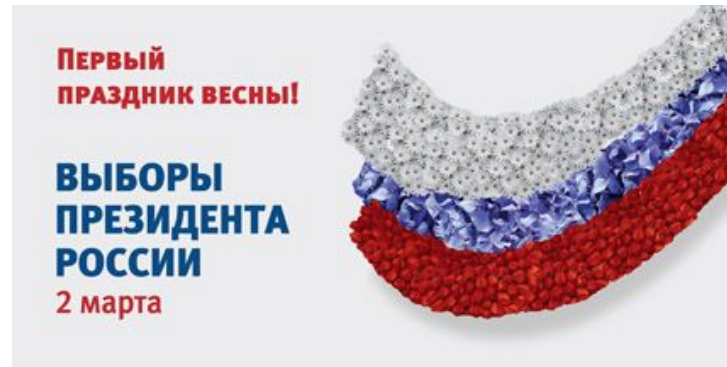
1944 года рождения; место жительства – город Москва; Государственная Дума Федерального Собрания Российской Федерации, депутат, руководитель фракции Коммунистической партии Российской Федерации в Государственной Думе Федерального Собрания; выдвинут Политической партией «Коммунистическая партия Российской Федерации»; член Политической партии «Коммунистическая партия Российской Федерации», Председатель Центрального Комитета партии

**МЕДВЕДЕВ
Дмитрий
Анатольевич**

1965 года рождения; место жительства – город Москва; Правительство Российской Федерации, Первый заместитель Председателя Правительства Российской Федерации; выдвинут Всероссийской политической партией «ЕДИНАЯ РОССИЯ»

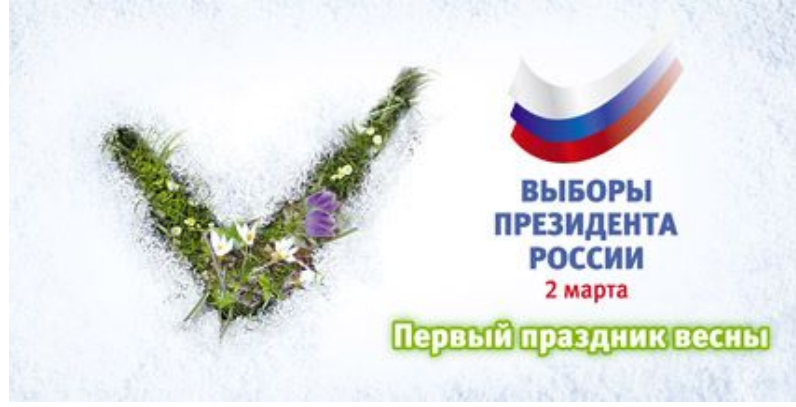
-Bütün Aile Oy Veriyoruz-

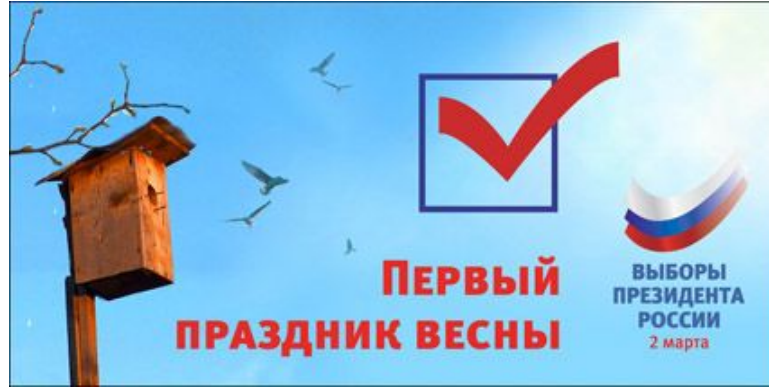
-Baharın İlk Bayramı: 2 Mart Rusya Devlet Başkanlığı Seçimleri-

-Baharın İlk Bayramı: 2 Mart Rusya Devlet Başkanlığı Seçimleri-

-Baharın İlk Bayramı: 2 Mart Rusya Devlet Başkanlığı Seçimleri-

-Baharın İlk Bayramı: 2 Mart Rusya Devlet Başkanlığı Seçimleri-

-Başkan, en zeki-

-Başkan, iyi kalpli-

-Rusya Başkanlık Seçimleri-

Bu afişte de bir sinema filmi teması kullanılmış. Üstte “Merkez Seçim Kurulu Sunar” cümlesiyle başlayan afiş, altta kırmızı yazılarla “Ülkedeki Bütün Seçim Noktalarında” diye devam ediyor. Ortada ise büyük puntolarla “filmin adı” Rusya Devlet Başkanlığı Seçimleri yazıyor. Daha küçük puntolarla yazılan “18 yaşından küçükler giremez” ibaresiyle mizahi yönü de kuvvetli bir afiş ortaya çıkmış.

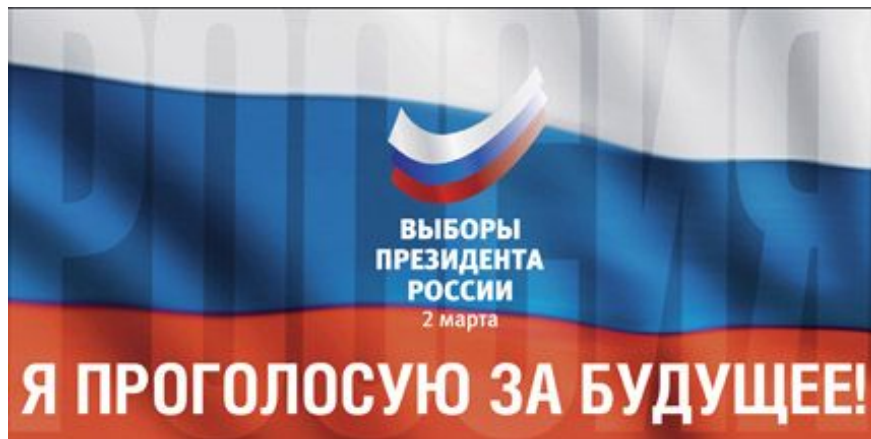
Bir önceki afişe benzer, yine sinema filmi temalı bir diğer afişler. Bunlarda da yine benzer sloganlar kullanılarak seçmenin ilgisi çekilmeye çalışılmış.

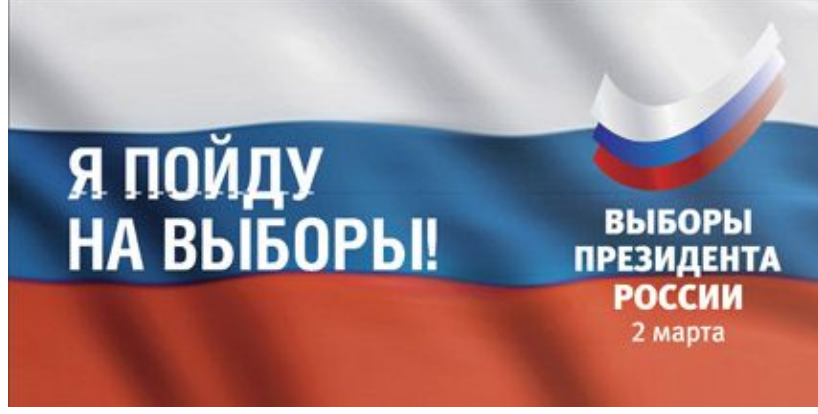
-Bütün aile oy veriyoruz-

-Başkan herkesi düşünüyor-

-Gelecek İçin Oy Veriyorum-

-Ben seçime gidiyorum-

-2 Mart, Ülkenin En Önemli Seçimi-

-Bizim Ülkemiz, Bizim Başkanımız-

Seçim döneminde kullanılan propagandalar, “Daha fazla demokrasi mi? Daha fazla istikrar mı?” tartışması gibi görünse de bir yönüyle 1984 ABD seçim dönemini anımsatmaktadır. Televizyonların seçim propagandası olarak geniş kesimlere ulaşmasıyla

beraber siyasetçilerin de onu etkin bir biçimde kullanmak istemesi doğaldır. Bir tartışma programında, Reagan ve muhalifleri tartışırken, muhaliflerin sürekli kendisini suçlaması üzerine Reagan, “rakibim beni yeterince anlattı ben icraatlarımı anlatayim” diyerek, büyük bir zafere giden yolun ilk adımlarını atıyordu. Benzer bir seçim propagandasını Rusya seçimleri için de söyleyebiliriz. Sürekli Putin’i eleştiren muhalifler, sürekli icraatlarını anlatan Putin karşısında ezici bir mağlubiyet alırken bu noktalara dikkat etmemişlerdir. Özellikle Liberal Demokrat Parti lideri Jirinovski, her seçim öncesi skandal kavgalarıyla gündeme gelmiştir.

Komünist Parti'nin özellikle televizyon reklamları ilginçtir. Aşağıda birkaç karede verilmeye çalışılan seçim reklamları Rus halkının da yeni yeni tanıştığı bir propaganda yöntemidir. Parti lideri Züganov, karanlığın arasından hızlı ve kararlı adımlarla aydınlığa çıkmaktadır. Partinin bir diğer reklamında ise "Halka Güveniyor, ülkeye gerekli" deniliyor.

Seçim harcamaları ve adayların ekonomik beyanlarıyla ilgili Merkez Seçim Kurulu'nun yayınladığı raporlardan bazıları şunlardır:

Seçim Sonuçları

Rusya Devlet Başkanlığı Seçimleri -Выборы Президента Российской Федерации

Seçim Tarihi - Дата голосования: 02.03.2008

Наименование Избирательной комиссии Seçim Komisyonu	ЦИК России (Rusya Merkez Seçim Komisyonu)
--	---

Число избирательных комиссий субъектов Российской Федерации - **85**
Seçim Komisyonu Sayısı

1	Число избирателей, включенных в списки избирателей (Resmî Kayıtlı Seçmen Sayısı)	107222016
2	Число избирательных бюллетеней, полученных участковыми избирательными комиссиями (Yerel Seçim Büroları Tarafından Alınan Pusula Sayısı)	102767070
3	Число избирательных бюллетеней, выданных избирателям, проголосовавшим досрочно (Erken Oy Vermiş Seçmenlere Verilen Pusula Sayısı)	188421
4	Число избирательных бюллетеней, выданных в помещениях для голосования в день голосования (Sandık Başında Seçmenlere Verilen Seçim Pusulalarının Sayısı)	69061788
5	Число избирательных бюллетеней, выданных вне помещений для голосования в день голосования (Sandık Dışında Seçmenlere Verilen Oy Pusulalarının Sayısı)	5599055
6	Число избирательных бюллетеней в переносных ящиках для голосования (Taşınabilir Oy Sandıklarındaki Pusula Sayısı)	5786127
7	Число бюллетеней в стационарных ящиках для голосования (Sabit Seçim Sandıklarındaki Oy Pusulası Sayısı)	68960522
8	Число недействительных избирательных бюллетеней (Geçersiz Oy Pusulası Sayısı)	1015533
9	Число действительных избирательных бюллетеней (Geçerli Oy Pusulası Sayısı)	73731116

10 Число утраченных избирательных бюллетеней (Kaup Oy Pusulası Sayısı) **445**

Oy Oranları		
-	Богданов Андрей Владимирович (Andrey Vladimiroviç Bogdanov)	968344 1.30%
-	Жириновский Владимир Вольфович (Vladimir Volfoviç Jirinovski)	6988510 9.35%
-	Зюганов Геннадий Андреевич (Gennadiy Andreviç Zuganov)	13243550 17.72%
-	Медведев Дмитрий Анатольевич (Dimitri Anatolyeviç Medvedev)	52530712 70.28%

Cumhuriyetlerdeki Seçim Sonuçları

<p>Adige Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 1861 0.86%</p> <p>Jirinovskiy: 15092 6.95%</p> <p>Zuganov: 46686 21.51%</p> <p>Medvedev: 151441 69.77%</p>	<p>İnguş Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 165 0.11%</p> <p>Jirinovskiy: 10257 6.69%</p> <p>Zuganov: 2258 1.47%</p> <p>Medvedev: 140442 91.66%</p>
<p>Altay Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 1123 1.03%</p> <p>Jirinovskiy: 8937 8.20%</p> <p>Zuganov: 17206 15.79%</p> <p>Medvedev: 80463 73.82%</p>	<p>Kabardin-Balkar Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 757 0.16%</p> <p>Jirinovskiy: 10787 2.27%</p> <p>Zuganov: 41075 8.65%</p> <p>Medvedev: 421551 88.80%</p>
<p>Başkurdistan Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 15859 0.60%</p> <p>Jirinovskiy: 75500 2.87%</p> <p>Zuganov: 208679 7.93%</p> <p>Medvedev: 2315467 88.01%</p>	<p>Kalmık Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 1380 0.96%</p> <p>Jirinovskiy: 5926 4.14%</p> <p>Zuganov: 31908 22.30%</p> <p>Medvedev: 102407 71.56%</p>
<p>Buryatya Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 5007 1.03%</p> <p>Jirinovskiy: 40110 8.29%</p> <p>Zuganov: 89315 18.46%</p> <p>Medvedev: 342736 70.84%</p>	<p>Karaçay-Çerkez Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 523 0.19%</p> <p>Jirinovskiy: 3581 1.28%</p> <p>Zuganov: 22104 7.92%</p> <p>Medvedev: 252197 90.35%</p>
<p>Dağıstan Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 1975 0.15%</p> <p>Jirinovskiy: 6351 0.49%</p> <p>Zuganov: 93873 7.24%</p> <p>Medvedev: 1190974 91.92%</p>	<p>Karalya Cumhuriyeti</p> <p>Bogdanov: 5474 1.74%</p> <p>Jirinovskiy: 39420 12.52%</p> <p>Zuganov: 54398 17.28%</p> <p>Medvedev: 211670 67.25%</p>

Komi Cumhuriyeti

Bogdanov: **6770** 1.26%

Jirinovskiy: **59601** 11.09%

Zuganov: **79451** 14.79%

Medvedev: **385447** 71.74%

Mari El Cumhuriyeti

Bogdanov: **4153** 0.97%

Jirinovskiy: **26643** 6.25%

Zuganov: **61497** 14.42%

Medvedev: **329257** 77.22%

Mordovya Cumhuriyeti

Bogdanov: **1541** 0.25%

Jirinovskiy: **12814** 2.10%

Zuganov: **41473** 6.79%

Medvedev: **551382** 90.31%

Saha-Yakut Cumhuriyeti

Bogdanov: **7701** 1.73%

Jirinovskiy: **37743** 8.47%

Zuganov: **91503** 20.53%

Medvedev: **302060** 67.78%

Kuzey Osetya Cumhuriyeti

Bogdanov: **2007** 0.57%

Jirinovskiy: **16350** 4.61%

Zuganov: **69189** 19.53%

Medvedev: **259910** 73.35%

Tataristan Cumhuriyeti

Bogdanov: **28975** 1.23%

Jirinovskiy: **130820** 5.55%

Zuganov: **304789** 12.93%

Medvedev: **1867921** 79.24%

Tuva Cumhuriyeti

Bogdanov: **772** 0.58%

Jirinovskiy: **4174** 3.16%

Zuganov: **7638** 5.78%

Medvedev: **118091** 89.32%

Udmurtya Cumhuriyeti

Bogdanov: **10913** 1.40%

Jirinovskiy: **84527** 10.81%

Zuganov: **126537** 16.18%

Medvedev: **551026** 70.46%

Hakasya Cumhuriyeti

Bogdanov: **3614** 1.48%

Jirinovskiy: **33750** 13.86%

Zuganov: **55469** 22.79%

Medvedev: **147208** 60.47%

Çeçenistan Cumhuriyeti

Bogdanov: **4533** 0.85%

Jirinovskiy: **43617** 8.15%

Zuganov: **11723** 2.19%

Medvedev: **474778** 88.70%

Çuvaşistan Cumhuriyeti

Bogdanov: **7064** 1.01%

Jirinovskiy: **56021** 7.99%

Zuganov: **158270** 22.57%

Medvedev: **466170** 66.48%

Seçimlerin Avrupa ve ABD'deki Yansımaları

Rusya 2008 Devlet Başkanlığı seçimleri, önceden tahmin edilen bir sonuçla bitmiştir. Putin'in ve Putin destekli iktidar partisi Yedinnaya Rossiya'nın desteğini alan Medvedev %62 katılımın olduğu seçimlerde %70 oy oranıyla seçilerek önemli bir başarı elde etmiştir. Ama herkesin kabul ettiği gerçek, bu oy oranını Medvedev'in değil Putin'in aldığıdır. Muhafiflerin "alınan seçimlerin galibi olmaz"¹² diyerek sonuçlara itiraz etmesi de herhangi bir değişikliğe yol açmamıştır.

Seçim sonuçlarıyla ilgili olarak İlyas Kamolov şöyle demektedir: Kremlin'in, elindeki araçları kullanarak Medvedev'in kazanmasını sağlaması zaten beklenen bir gelişmeydi. Ancak basın yayın organlarında diğer adaylara daha az yer verilmesine ve bazı sokak gösterilerinin engellenmesine yönelik müdahalelerde bulunulması, sonucu belli olan bir seçim süreci için gereksizdi. Zira seçimlerde Medvedev'in karşısına ciddi bir aday çıkmadı. Öte yandan, seçim sürecinin renksiz geçecek olması, iktidarı seçime katılım oranının düşük olacağı konusunda kuşkulandırmış ve Vladimir Putin bu nedenle katılımının önemine sık sık vurgu yapmıştı.¹³

Seçim sonuçları genel anlamıyla fazla bir sürpriz yapmasa da, tıpkı Duma seçimlerinde olduğu gibi özellikle Çeçenistan'dan gelen sonuçlar herkesi şaşırtmıştır. Katılımın oldukça fazla olduğu bu seçimde, Medvedev'e %88 oranında oy çıkması, gerek Batı'da, gerekse Rusya'da akla soru işaretleri getirmiştir. Seçimlerde hile olduğunu iddia edenler sık sık Çeçenistan sonuçlarını örnek göstermektedir. Ancak bazı çevrelerde, 21. yüzyılda Putin'in Çeçenistan politikası, II. Katherina döneminde Tatarlara uygulanan "bağlılığa karşı statü"¹⁴ durumunu hatırlatmakta denilmekte ve yoğun propagandanın bu sonucu getirdiği dillendirilmektedir.

Avrupa ve ABD seçim sonuçlarıyla ilgili doğrudan ve keskin açıklamalar yapmaktan kaçınmıştır. Seçim döneminde her fırsatta ihlalleri dile getiren, hükümetler düzeyinde tepki veren Batılı ülkelerin bu suskunluğunu en iyi anlatacak sözleri seçimleri izleyen gözlemciler söylemiştir: "Demokratik ve şeffaf olmasa da halkın iradesi sandığa yansımıştır".

¹² "Zuganov: Na vorovskih vıborah ne bivaet pobediteley", 5Mart 2008, Galina Platova, <http://kprf.ru/personal/zyuganov/statement/55470.html?s>

¹³ Kamalov, İ., Rusya'da Beklenen Oldu; Yeni Devlet Başkanı Medvedev", <http://www.asam.org.tr/tr/yazigoster.asp?ID=2026&kat1=60&kat2=> bilgi alım tarihi: 22.04.2008

¹⁴ Roy, O., (2005) Yeni Orta Asya ya da Ulusların Yeniden İmal Edilişi, s:63, Ankara.

2 Aralık Duma seçimlerinde oldukça sert bir tavır alan Alman hükümeti, seçim sonuçlarından sonra Medvedev'e görüşme teklifinde bulunan ilk hükümet olmuştur. Alman hükümetinin sözcü yardımcısı Thomas Steg, Merkel'in en kısa zamanda Medvedev'le görüşmek istediğini, bunun için uygun zaman aradığını belirtmiştir.¹⁵ Benzer tavırlar, diğer Avrupa ülkelerinde de gelmiştir. Avrupa Birliği Komisyonu Başkanı, Jose Manuel Barroso da Medvedev'e "stratejik ortaklık teklif etmiştir.¹⁶ Ancak sonuçlara özellikle muhaliflerden büyük tepkiler gelmiştir. Eski başbakanlardan Mihail Kasyonov ise, "hiç şüphe yok ki bu seçimler serbest değildi, adil ve dürüstlükten uzak bir seçim oldu. Bu seçim sonuçları meşru değildir."¹⁷ demiştir. Avrupa Parlamentosu Liberaller ve Demokratlar İttifakı lideri Graham Watson, Rusların serbest ve adil seçim hakkından mahrum kaldıklarını söylemiş. "Bu durum ayrıca Rusya'nın Avrupa Konseyi'ne verdiği sözleri zayıflatmakta ve otoriter rejim korkularını güçlendirmektedir." demiştir.¹⁸

AP Yeşiller/EFA grubu seçimlerinin "düzmece olduğu" ve "demokratik saygınlığı olmadığı" açıklamasında bulunurken AB'yi bu rejimle ilişkilerinde Rusya ile yapılan enerji anlaşmalarında asgari demokratik standartlarla ilgili maddeler de dâhil olmak üzere daha büyük bir sorumlulukla davranmaya davet etmiştir.

Seçim sonuçlarıyla ilgili çarpıcı bir açıklama da Medvedev'in seçim kampanyası başkanından gelmiştir. Başkan Sergei Sobyenin, Ruslar'ın kendi devlet başkanlarını kendilerinin seçmek istediklerini ve bu seçimi başka hiç kimseye bırakmak istemediklerini" belirtirken, "bu durum, seçimlerin sonucunun önceden belirlenmediğini ve gerçek bir seçim olduğunu ortaya koymuştur," açıklamasında bulunmuştur.¹⁹

Putin ise Medvedev'in zaferini "Birlikte seçtiğimiz ve birlikte uygulamakta olduğumuz rotamıza devam etmeyi garanti altına almış olduk" sözleriyle değerlendirmiştir. Birleşik Rusya Partisi üyesi Sergey Markov ise "Rus halkı izlenen politikanın ne kadar başarılı olduğunu gördü ve devam etmesini istedi" "burada insanlar, Rusya'nın komşularına ne yaptığını gördükten sonra Avrupa ve ABD'ye güvenmemektedir. Evet, şimdi ABD seçimler adil ve serbest değildi diyebilir, öyleyse ne olmuş? Başkan Bush Irak'taki seçimlerin demokratik olduğunu söylüyordu, aynı şekilde Başkan Yuşçenko ve Şaakaşvili'ye de demokratik oldukları için teşekkür ediyordu" demiştir.

¹⁵ "Merkel to visit Moscow to meet with Medvedev", International Herald Tribune, 5 Mart 2008.

¹⁶ Zaman, 4 Mart 2008, Salı.

¹⁷ Eks-premer Kasyonov: Sivodniya umerla demokratiya, konstitutsiyu predali", 03.03.2008, http://kasyonov.ru/speech.html?nav_id=1&ti_id=384

¹⁸ "Uluslararası Eleştirilere Rağmen Putin'in Adayı Kazandı", 03.03.2008. <http://www.euractiv.com.tr/abnin-gelecegi/article/uluslararasi-elestirilere-ragmen-putinin-adayi-rusya-secimlerini-kazandi>

¹⁹ Age.

Yeni Başkan Medvedev ise “sonuçların halkın güveninin bir ifadesi olduğu belirtirken, yüksek katılım oranından dolayı teşekkür etmiştir.”²⁰

ABD de Medvedev’i ilk kutlayan ülkeler arasındadır. Son 2-3 yılda eski Sovyet korkusunu yeniden duymaya başlayan ABD, Putin ve politikalarından rahatsızken, liberal Medvedev’in mi, Putin’in emrindeki Medvedev’in mi daha baskın çıkacağını görmeden hareket etmek istemiyor gibi bir görünüm vermektedir. Daha fazla demokrasi, daha fazla bireysel özgürlük çağrılılarıyla sık sık Rusya’yı uyararak ABD, aslında yeniden Soğuk Savaş dönemine dönülme sürecinde, baskınlığını şimdiden hissettirmek istiyor.

Batılı ülkeler için, Medvedev’in seçilmesiyle Rusya’nın politikalarında çok fazla bir değişim beklenmiyor. Her fırsatta Putin’in planının Rusya’nın gelecek teminatı olduğunu ve onun yolunda ilerleyeceğini belirten Medvedev’in Putin’den farklı olarak ne yapabileceği, Batı’nın gündemindeki en anlamlı soru. Özellikle dış politikada, Putin dönemindeki kararlılık duruşu devam edecektir. Batı da bunun farkındadır. Ancak, iç politikada bazı yumuşamaların olması muhtemeldir. Özellikle, avukatlık yaptığı dönemde rüşvet vermemekten çok dava kaybettiğini söyleyen Medvedev’in ülkedeki yolsuzlukların üzerine kararlı adımlarla gitmesi, Rus halkının en büyük isteğidir. Batı ise bu politikalardan ziyade, Kosova, Füze Kalkanı Projeleri, Akka Antlaşması, Kyoto, İran, doğalgaz (Gazprom) gibi kavramlarla alakalı politikalarda değişiklikler beklemektedir. Ancak bu yakın gelecekte pek mümkün görünmemektedir. Hatta Putin’in iktidarı 2026 yılına kadar elinde tutacağı da son dönemde akla gelen iddialardan biridir. Buna göre, mayısta koltuğu Dimitri Medvedev’e devredecek olan Putin, 2012’de tekrar koltuğa geçecek ve yedi yıla çıkarılan süre ile iki kez seçilmesi durumunda 2026 yılına kadar iktidarda kalacak.²¹ Bu ihtimal bile, Rusya politikalarının yani Putin planının sistemli bir şekilde çalıştığını göstermek için ufak bir örnektir.

Tabii, Batılılar ve Rus muhalifler zaman zaman Putin-Medvedev ilişkisini oldukça alaylı bir üslupla da dile getirmekteler. Buna en son örnek, Mısır lideri Hüsnü Mübarek’in Rusya’yı ziyareti sırasında yaşanmıştır. Mübarek’in Putin’e “*Bir saat evvel Medvedev'leydim, kendisine ikinizin arasında pek fark olmadığına dair şaka bile yaptım. Hakikaten birbirinize benziyorsunuz. Tam Medvedev'le görüşmeye giderken televizyonda sizi gördüm ve bir an tereddüt ettim, hanginiz hanginiz diye...*” diyerek espri yapmasına rağmen, Putin’in soğukkanlı cevabı gayet manidardır: “*Yakında aradaki farkı öğrenirsiniz. Fiziksel*

²⁰ Osnovnie Vstupleniya 3 Marta 2008 goda, press konferatsiya v izbiratelnom ştabe po okonçanie golosovaniya.

²¹ Başbuğ F., Başbuğ F., (2007), Türk Rus İlişkilerinin Tarihi Süreçte Avrasya’daki Sosyal ve Kültürel Yansımaları”, bildiri, 38. İcanas, Ankara.

benzerliğimize rağmen, Medvedev'in tarzı olacaktır. O modern Rus politikasının mimarlarından. Kendisiyle çalışmakta zorlanmayacaksınız".²² Burada acaba Putin kendisini mi tarif etmiştir? Bu sorunun cevabı Putin'de gizlidir ama, karikatüristler de kendi dilleriyle bu soruyu cevaplamaya çalışmışlardır.

Üstteki karikatürde, üzerinde Gazprom yazılı bir kundakta Medvedev ve onu koltuğa çıkartan Putin görülmektedir. Medvedev Devlet Başkanı seçilmeden önce, Rusya'nın enerji devi, doğal gaz üreticisi Gazprom'un genel müdürlüğünü yapmaktaydı. Bu karikatür de, Putin'in adayı Medvedev'in seçilmesini alaylı bir üslupla ele almış.

²² Radikal, 26.03.2008.

Bilindiği üzere Ruslar'ın milli sembolü ayıdır. Bu karikatürde de bir ayı pençesinde matruşka görünüyor. Putin içinden Putin çıkan bu matruşka, Rus seçimlerinin neyi değiştirdiğini sorguluyor. Politik Araştırmalar Enstitüsü Başkanı Sergey Markov İzvestiya Gazetesi için kaleme aldığı bir makalede şöyle diyor: “Medvedev, Putin’in liberalizm ve yurtseverlik birleşimi şeklindeki ana ideolojisini muhafaza edecek, etkili bir demokrasi kurulması ve egemenliğin sağlanması amacına sadık kalacak.”²³ Bu sözler ve karikatürler birbirine tamamlamaktadır.

²³ İzvestiya, 06.03.2008.

Uluslararası medyaya yansıyan bu fotoğraf ise üstteki karikatürü tamamlar nitelikte. Bu sefer de Medvedev matruşkasının içinde çıkan bir Putin objektiflere yakalanmış. Konuyla ilgili olarak Kafkas Üniversitesi Kafkasya ve Orta Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü Prof. Dr. Hacali Necefoğlu'nun da belirttiği gibi “seçim sonuçlarının Rusya için neyi değiştireceğinden ziyade Batı için ne değiştireceğini sorgulamak gereklidir. Rusya, son birkaç yıldır tek kutuplu dünya düzeninde sona gelindiğini çeşitli vasıtalarla ilan etmiştir. Doğal gaz politikası, Doğu Avrupa'ya yerleştirilmesi planlanan füzelere karşı sert tutumu, çeşitli bölgelerde uzun menzilli füze denemeleri, NATO'nun genişlemesine tepkisi (Ukrayna ve Gürcistan'ın üyeliğini engellemiştir) Rusya'nın artık küresel aktörlüğe soyunduğunun göstergesidir. Artık Putin ve “hanedanlığı” Batı'nın Doğu'dan yükselen tehlikesidir.²⁴

GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

III. Aleksandr, 29 Nisan 1881 tarihli manifestosunda, “Otokratik iktidarın karakterine olan güvenim milli çıkarların teminatıdır”²⁵ derken, kendisinden 118 yıl sonra devletin başı olan Putin'in politikalarına meşru bir kök sağlıyor muydu bilinmez ama, Rusya 21. yüzyıla Rus muhaliflerin söylemiyle “olabildiğince otokratik” girmiştir. Gorbaçov'la başlayıp, Yeltsin'le devam eden süreç, Putin'in gelmesiyle doruğa çıkmıştır. Destekçilerinin karizmatik ve kudretli bir lider, muhaliflerinin sert bir diktatör olarak nitelendirdiği Putin, 1999'dan 2008'e kadar dünyanın en çok konuşulan liderlerinden biri olmuştur. Hatta uzunca süre daha konuşulacağı bir gerçektir.

2007 Duma ve 2008 Devlet Başkanlığı seçimleri Putin'le olanlar ve Putin'e karşı olanların yarışı olarak nitelendirilse pek de yanlış olmaz. İki seçimde de Putin'in kesin bir zaferi görülürken, uzmanlar bu zaferi komünizmden kapitalizme geçişte oldukça sarsılan Rus ekonomisinin Putin'le beraber düzleşmeyle açıklamaktadır. Putin de uzmanlarla aynı görüşte olacak ki, seçim propagandalarını ve yönetim stratejilerini Sovyet zamanı politikaları andıran bu temel üzerine kurmuştur. Sovyet toplumunda sputniklerin fırlatılması, kıtalararası füzelerin geliştirilmesi ya da hızlı kalkınmanın sağlanması gibi iç- dış eylemler ve bu eylemler sonucu kazanılan başarılar ideolojiye güç kazandıran temel unsurlardandı.²⁶ Putin de, benzer unsurları 2000'li yılların Rusya'sı için kullanmıştır. Halkın gözünde eski günlerine dönen “Büyük Rusya” ve “kudretli lider” Putin ya da “onun planı” Rusya'nın gelecek

²⁴ Necefoğlu H., (2008) Kafkas Üniversitesi, Kafkasya Orta Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi Müdürü, özel mülakat.

²⁵ d'Encosse, H.N., (2003) Tamamlanmamış Rusya, s:177, çev:Reşat Uzmen, İstanbul.

²⁶ Gönlübol, M.,(2000) Uluslararası Politika: İlkeler-Kavramlar-Kuramlar, s:224, Ankara.

teminatıdır. Bu beklentiler, sandığa 2007 Duma Seçimlerinde Birleşik Rusya'nın, 2008 Başkanlık Seçimlerinde de Medvedev'in zaferi olarak yansımıştır.

Her iki seçimde de demokratik ihlaller sık sık gündeme gelmiştir. Hatta, Putin bile bazı ihlallerin olduğunu kabul etmiştir. Ancak, bütün bu ihlaller rağmen, Batılı gözlemciler bile sonuçların halkın iradesini yansıttığını ifade etmişlerdir.

Stone'a göre "yaşlı kadınların, kocalarının madalyonlarını metrolarda sattıklarını gösteren olumsuz tablolara artık rastlanılmayan Rusya'da"²⁷, halk istikrardan yani gidişattan memnundur. Ancak, muhalifler ise tam tersini düşünmektedir. Putin'in devletin bütün kurumlarını kendine bağlayarak son çar olduğunu iddia eden muhalifler, "Custine'nin 1839'da, Rusya adlı meşhur eserinde belirttiği gibi "Rusya medeniyete giden anayoldan çıkmıştır. Hiç kimse onu aynı yola sokmaya başaramaz. Rusya'yı neyin beklediğini tanrıdan başka bilen yok"²⁸ fikirlerini umutsuzca paylaşmaktadır. Demokrasiden uzak Rusya'nın, geleceğinin karanlık olacağını ifade eden muhaliflere göre, Putin ve onun yapılandığı bütün kurumlar tasfiye edilmeli ya da sıkı bir reformdan geçirilmelidir. Muhalifler daha fazla demokrasi derken, Putin'e yakın çevreler, milli menfaat gereği her şeyin hatta demokrasinin bile feda edilebileceğini belirtmektedir. Putin'e yakın isimlerden, Avrasyacılık fikrinin önderlerinden Dugin, "bugün Rusların milli menfaatleri, ne pahasına olursa olsun kıtalararası düzeyde stratejik silah potansiyelini muhafaza etmeyi yani kısıtlanmış ve indirgenmiş olsa da "süper güç" olarak kalmayı gerçekleştirmektir. Bu koşulun sağlanması için herşey kurban edilebilir"²⁹ diyerek aslında Putin planının özünü ortaya koymaktadır.

²⁷ Stone, N., (2007), "Rekabetten Ortaklığa: Rusya ve Türkiye", Avrasya Dosyası, sayı:2, s:135, çev: Gül Aral.

²⁸ d'Encousse, H.N., (2003) Tamamlanmamış Rusya, s:39, çev:Reşat Uzmen, İstanbul.

²⁹ Dugin, A., (2003), Rus Jeopolitiği-Avrasyacı Yaklaşım, s:200, çev:Vugar İmanov, İstanbul.